

SZAKDOLGOZAT

Vágó Bálint

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Agrár- és Élelmiszeripari Vállalati Gazdaságtan Tanszék
Gazdálkodási és menedzsment alapképzés szak (levelező)

**ProfiTrans-Mitter Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi
helyzetének elemzése**

Belső konzulens: Dr. Szőke Brigitta, Ph.D

Egyetemi adjunktus

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Befektetési, Pénzügyi és
Számviteli Tanszék

Készítette: Vágó Bálint

Budapest

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Szakirodalom	4
2.1. Gazdasági elemzés	4
2.1.1. Gazdasági elemzésről általánosan	4
2.1.2. Pénzügyi kimutatások és számviteli beszámolók.....	6
2.2. A beszámoló	7
2.2.1. Mérleg	7
2.2.2. Eredménykimutatás	8
2.2.3. Kiegészítő melléklet	9
2.2.4. Üzleti jelentés	10
2.3. Vagyoni helyzet elemzése	11
2.3.1. A vagyon összetétele	11
2.3.2. Tőke szerkezeti mutatók.....	12
2.3.3. A befektetett eszközök fedezettsége.....	14
2.4. Pénzügyi helyzet elemzése	14
2.4.1. Adósságállomány elemzése.....	15
2.4.2. Likviditás vizsgálata.....	16
2.5. Jövedelmezőségi mutatók	18
2.5.1. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók	18
2.5.2. Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók	19
2.5.3. Élőmunka-arányos jövedelmezőség	20
2.5.4. Eszközarányos jövedelmezőség	21
3. Kutatás és elemzés	22
3.1. ProfiTrans-Mitter Kft. bemutatása	22
3.2. Vagyoni helyzet elemzése	23
3.2.1. Eszközök elemzése.....	23
3.2.2. Források elemzése	24

3.2.3.	Tőkeszerkezeti mutatók.....	26
3.2.4.	Befektetett eszközök fedezettsége.....	27
3.3.	Pénzügyi helyzet elemzése.....	28
3.3.1.	Adóságállomány elemzése.....	28
3.3.2.	Likviditás vizsgálata.....	29
3.4.	Jövedelmezőségi helyzet elemzése.....	30
3.4.1.	Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók.....	30
3.4.2.	Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók.....	31
3.4.3.	Élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók.....	32
3.4.4.	Eszközarányos jövedelmezőség.....	33
4.	Következtetések és javaslatok	34
5.	Összegzés.....	37
6.	Irodalomjegyzék.....	39
7.	Táblázatok és ábrák jegyzéke	41
8.	Mellékletek.....	43

1. Bevezetés

A hazai kis- és középvállalkozások (KKV), beleértve a mikrovállalkozásokat is, fontos szerepet játszanak a gazdaságban. A ProfiTrans-Mitter Kft. is egy ilyen családi vállalkozás, amely nemzetközi szállítmányozással és expedícióval foglalkozik. A céget 2010-ben alapították, amely folyamatosan fejlődött, azonban a Covid-19 járvány komoly kihívások elé állította. A járvány okozta bizonytalanság miatt a vállalat vezetése döntési helyzetbe került, amely végül ahhoz vezetett, hogy Kiss Zsolt lett a cég 100%-os tulajdonosa, ezzel új korszakot indítva a vállalkozás életében.

Közgazdász hallgatóként szakdolgozatom célja, hogy az éves pénzügyi beszámolók alapján megtanuljam, hogyan lehet egy vállalkozás pénzügyi teljesítményét elemezni és értékelni. Bár a makro- és mikrogazdasági tényezők is elengedhetetlenek a vállalat működésének és versenyképességének teljes megértéséhez, ebben a dolgozatban most csak a cég pénzügyi teljesítményére koncentráltam.

A dolgozatomban a vállalatot 2020-2023 közötti éves pénzügyi beszámolóit alapján elemzem, kiemelten vizsgálva a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetet. Arra keresve a választ, hogy az új tulajdonosi felállásban mennyire tudta a cég megőrizni jövedelmezőségét és eredményességét a változó gazdasági környezetben.

Hipotézisem szerint a ProfiTrans-Mitter Kft. pénzügyi mutatói, különösen adósságállomány kezelés és a likviditás esetén, ingadozásokat mutathatnak a tulajdonosváltás és a Covid-19 járvány gazdasági hatásai következtében a vizsgált időszakra.

Dolgozatom három fő részből épül fel. Először a szakirodalom alapján bemutatom a gazdasági elemzések alapjait, a pénzügyi beszámolók felépítését és azokat a főbb mutatókat, amelyekkel a vállalkozás teljesítményét később értékelem. Ezt követően a vállalkozás utóbbi négy lezárt pénzügyi év beszámolóit alapján vizsgálom meg a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi mutatóit. A dolgozat végén ezekből az elemzésekből vonok le következtetéseket, és keresem a választ a hipotézisemre, valamint megfogalmazom a tanulságokat és javaslatokat.

2. Szakirodalom

A szakirodalom áttekintés során célom, hogy bemutassam a beszámoló szerkezeti felépítését és a főbb vagyoni és pénzügyi mutatókat. Ezeket a mutatóknak vizsgálom számítási módszereit és értelmezésük lehetőségeit. Fontosnak tartom ezeket az alapokat megismerni, mivel nélkülözhetetlenek a pontos és megbízható pénzügyi elemzések elkészítéséhez, valamint az eredmények összehasonlíthatóságához. Célom, hogy ezeknek a mutatóknak felhasználásával majd későbbiekben, értelmezem a vállalat éves beszámolóit.

2.1. Gazdasági elemzés

2.1.1. Gazdasági elemzésről általánosan

Az elemzés fontos szerepet játszik mind a közgazdaságtanban, mind a vállalkozások életében. Vígvári (2017) szerint az elemzés eredetileg a jelenségek részekre bontását jelentette, de szintén értelmezhető, mint a rendszerelemek közötti kapcsolatok feltárása is. A pénzügyi elemzést az adatok gyűjtésével kezdjük, amelyeket információvá alakítunk, majd feldolgozunk és értelmezünk. Mivel az elemzés mindig valamilyen érintett csoport érdekében történik, nem teljesen semleges. A cél az, hogy az adatokat információvá alakítva segítsük a döntéshozatalt.

Paár et al. (2021) kiemeli a gazdasági és pénzügyi elemzés jelentőségét a vállalkozások működésének értékelésében. Az elemzés célja a gazdálkodás eredményességének és hatékonyságának vizsgálata, valamint az értékteremtési folyamatok megértése. Ez a vezetés számára elengedhetetlen eszköz, amely segíti az előbb említett információk feldolgozását és a döntéshozatalt. Míg Vígvári általánosságban közelíti meg a kérdést, addig Paár és társai kifejezetten a vállalatok hatékonyságára és eredményességére összpontosítanak. Mindkét megközelítés hangsúlyozza, hogy az elemzés sosem teljesen semleges, és a döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen.

Teece (1984) szerint a gazdasági elemzés feltárja az operatív folyamatok közötti összefüggéseket, ami segíti a megalapozott döntéseket és növeli a vállalat versenyképességét. Az elemzés lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy felismerjék a javítási lehetőségeket, csökkentsék a kockázatokat, és biztosítsák a fenntartható növekedést.

Összességében az elemzés alapvető eszköz a hatékony döntéshozatalhoz mind a közgazdaságtan, mind a vállalkozások értelmezésében. Az elemzések által feltárt információk segítik a vállalatokat abban, hogy jobban megértsék működésüket, optimalizálják erőforrásaikat, és elősegítsék a hosszú távú sikerességet és fenntarthatóságot.

Gazdasági elemzések típusai az alábbiak szerint csoportosíthatóak:

1. Táblázat: Gazdasági elemzés fajtái

(Forrás: Baranyai et al, (2013) alapján saját szerkesztés)

Csoportosítási szempont	Elemzésfajta	Jellemzők
Terjedelem szerint	Átfogó	A vállalat (a gazdasági rendszer) egészének komplex elemzése
	Részleges	A gazdasági rendszer egyes alrendszerének elemzése (például készletgazdálkodás)
Felhasznált adatok milyensége szerint	Műszaki-Gazdasági	Számviteli adatok + Műszaki paraméterek
	Gazdasági	Csak számviteli adatsorokra támaszkodva

Ahogy az 1-es táblázatban is látható a gazdasági elemzés lehet átfogó, amikor a vállalat teljes működését komplex módon vizsgálja, vagy részleges, amely egyes alrendszerek, például egy adott részleg vagy funkció elemzésére koncentrál. Az elemzések alapja lehet műszaki-gazdasági adatokon, például számviteli és műszaki paramétereken, vagy kizárólag számviteli adatokon nyugvó megközelítés is.

A 2-es táblázatban pedig az elemzések céljaik szerinti csoportosítást vizsgálhatjuk meg:

2. Táblázat: Gazdasági elemzés céljai és módszerei a gazdasági folyamat különböző szakaszaiban

(Forrás: saját szerkesztés alapján)

Cél és módszer	Döntést megelőző szakasz	Végrehajtás szakasza	Utólagos szakasz
Cél	Optimális döntés	Kitűzött cél magvalósításának biztosítása	Tényleges eredmények elemzése
Módszer	Gazdaságossági számítások, gazdasági döntéseket megelőző elemzések	Végrehajtás állásáról szóló folyamatos információ elemzése	Összehasonlítás, tényezőkre bontás
	Operatív elemzés		Revíziós jellegű, retrospektív elemzés

2.1.2. Pénzügyi kimutatások és számviteli beszámolók

A számvitel legfőbb feladata a gazdasági események rögzítése és az eredmények megjelenítése a beszámolóiban. Ezek a beszámolók megmutatják, hogyan teljesít a vállalkozás, és hogyan használja a vezetés az elérhető erőforrásokat. A beszámolók kulcsfontosságúak a befektetők és üzleti partnerek számára, mivel átfogó képet adnak a vállalat pénzügyi helyzetéről, segítve őket döntéshozatalukban. (Beke, 2016)

Szakács (2015) szerint a számvitel egy összetett szabály- és eljárásrendszert foglal magában, amely magában foglalja a könyvvizetést, a bizonylatok kezelését, a leltározást, az értékelést, a beszámolók készítését, nyilvánosságra hozatalát, valamint a könyvvizsgálati kötelezettségeket és a számviteli szolgáltatások feltételeit. Ezek a folyamatok biztosítják a vállalat pénzügyi helyzetének teljes körű és átlátható bemutatását.

A pontos számviteli gyakorlat lehetővé teszi, hogy a vállalat stakeholderei, mint a befektetők és a vezetők, tiszta képet kapjanak a vállalat pénzügyi helyzetéről és eredményeiről, akár nyereségről, akár veszteségről van szó. Emellett segíti a vállalat teljesítményének időszakok közötti összehasonlítását, ezáltal követhetővé válik a fejlődés üteme és iránya. (Szakács, 2015)

A számvitel és a statisztika együttes alkalmazása révén nemcsak vállalati szinten, hanem nemzetgazdasági szinten is elvégezhetőek összesítések és elemzések. A számviteli adatok egyértelmű, egységes könyvelési elvek mentén történő kezelése biztosítja az összehasonlíthatóságot és az elemzések pontosságát. (Szakács, 2015)

Magyarországon a számviteli szabályozás alapját a 2000. évi C. törvény képezi, amelyet további kormányrendeletek egészítenek ki, különösen az államháztartás szervezetei vagy speciális gazdálkodók esetében, mint például a csődeljárás alatt állók. A számviteli előírások négy alapvető területre fókuszálnak: beszámolási, könyvvizetési, nyilvánosságra hozatali és könyvvizsgálati kötelezettségekre. (Boros, et al., 2013)

A számviteli törvény célja, hogy megbízható és valós információkat biztosítson a vállalatok befektetői, hitelezői és tulajdonosai számára. A törvényi előírások mellett a vállalatok saját belső vezetői számviteli rendszert is kialakítanak, amely megfelel saját céljaiknak, így nagyobb rugalmasságot biztosítanak a vállalatvezetés számára a számviteli folyamatok kialakításában. (Békés, et al., 2022)

2.2. A beszámoló

A beszámoló megbízható forrást nyújt a vállalkozás pénzügyi helyzetéről, vagyonáról és eredményeiről, amely fontos a befektetők, üzleti partnerek és az állam számára. Az éves beszámoló részei a mérleg, az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet. Az alacsonyabb bevételű vállalkozások egyszerűsített beszámolót készíthetnek, míg egyes szervezetek sajátos egyszerűsített beszámolót alkalmaznak. Az üzleti jelentés, bár nem része az éves beszámolónak, kötelezően nyilvánosságra hozandó a számviteli törvény szerint. (Bélyácz, et al., 2024)

2.2.1. Mérleg

A mérleg rendszerezett formában mutatja be a vállalkozás vagyonát, meghatározott struktúrák alapján, állandó definíciókat használva, ezáltal biztosítva a cég vagyoni helyzetének átláthatóságát minden érintett számára. Az állományi szemléletű mérleg egy adott időpontra, általában december 31-ére vonatkozóan rögzíti a vállalat aktuális vagyoni helyzetét. Noha ez a módszer segít a jelenlegi állapot megértésében, nem ad információt az állapotváltozást okozó folyamatokról az adott időszak alatt. (Ormos, 2018)

A mérleg hitelességét és pontosságát a független könyvvizsgáló és a vállalat vezetése garantálja, akik aláírásukkal is igazolják a dokumentumot. Az aktívák azokat az eszközöket (3-as táblázat) mutatják be, amelyekkel a vállalkozás rendelkezik, míg a passzívák azt ábrázolják, hogy a vállalat ezeket az eszközöket milyen forrásokból és formákban finanszírozta. Ormos (2018) hangsúlyozza, hogy a kétoldali bemutatás hozzájárul a vagyon eredetének és a vállalat szerepének megértéséhez. Mindkét oldalon ugyanazt az összeget kell mutatni, amit mérlegfőösszegnek nevezünk. A mérleg további adatokat is tartalmaz az előző évre vonatkozóan, hogy nyomon lehessen követni a vállalkozás fejlődését és a vagyon változásait.

A mérleg felépítése a számviteli törvény 1. számú mellékletében található, két változatban: "A" és "B". Kardos és Tóth (2021) alapján a törvény két fő csoportba sorolja a mérleg eszközeit: befektetett eszközök és forgóeszközök. Az eszközök besorolása attól függ, hogy milyen célra használják őket. Azok az eszközök, amelyek legalább egy évnél hosszabb ideig szolgálják a vállalkozás működését, befektetett eszközként jelennek meg, míg az egy évnél rövidebb használatú eszközök a forgóeszközök kategóriájába kerülnek. Ez a besorolás kulcsfontosságú a mérleg értelmezéséhez és az eszközök hatékony kezeléséhez.

3. Táblázat: A mérleg előírt tagolása „A” változat

(Forrás: saját szerkesztés)

Eszközoldal (Aktívák)	Forrásoldal (Passzívák)
1. Befektetett eszközök	4. Saját tőke
• immateriális javak	• jegyzett tőke
• tárgyi eszközök	• jegyzett, de még be nem fizetett tőke (–)
• befektetett pénzügyi eszközök	• tőketartalék
2. Forgóeszközök	• eredménytartalék
• készletek	• lekötött tartalék
• követelések	• értékelési tartalék
• értékpapírok	• mérleg szerinti eredmény
• pénzeszközök	5. Céltartalékok
3. Aktív időbeli elhatárolások	6. Kötelezettségek
	• hátrasorolt kötelezettségek
	• hosszú lejáratú kötelezettségek
	• rövid lejáratú kötelezettségek
	7. Passzív időbeli elhatárolások
Eszközök összesen	Források összesen

Szakács (2015) részletesen tárgyalja az eszközök forrásainak kategorizálását és azok pénzügyi hatásait. Az eszközök forrásai a következő kategóriákba sorolhatók: saját tőke, céltartalékok, kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások. A saját tőke a tulajdonosok hozzájárulását képviseli, ami a vállalatban meglévő részesedésüket tükrözi. Az idegen források, vagyis a kötelezettségek, a vállalat eszközeivel fedezettek. Szakács (2015) rámutat arra is, hogy az idegen források után kamatot kell fizetni, míg a saját tőke nyereséges működés esetén osztalékot biztosít a tulajdonosok számára. Ha a vállalat veszteséget termel, azt saját tőkéből kell fedezni.

2.2.2. Eredménykimutatás

Az eredménykimutatás a pénzügyi beszámoló egyik legfontosabb része, mivel részletes információkat nyújt a vállalat adott időszakra vonatkozó bevételeiről és költségeiről, ezáltal átfogó képet ad a pénzügyi teljesítményről. Ezen keresztül lehetőség nyílik a vállalat jövedelemtermelő képességének, hatékonyságának és költséggazdálkodásának felmérésére, ami alapvető fontosságú a gazdasági döntéshozatal során. (Ormos, 2018)

Az eredménykimutatás fő pénzügyi mutatói közé tartozik az árbevétel, amely a vállalat fő tevékenységéből származó bevételeket mutatja. Az árbevétel fedezetet biztosít a különböző ráfordításokra, például anyagköltségekre, bérköltségekre és értékcsökkenési leírásra, és ezáltal

lehetőséget ad a saját tőke növelésére és osztalékfizetésre is. A bruttó eredmény, amely az árbevétel és az eladott áruk beszerzési költségének különbsége, az alaptevékenység nyereségességét mutatja. Ezt követi az üzemi eredmény, amely az üzemi költségek levonásával állapítható meg, és a vállalat működési hatékonyságát tükrözi. (Zéman & Béhm, 2019)

Az adózás előtti eredmény az üzemi eredmény és a pénzügyi műveletek eredményeinek különbségéből adódik, míg az adózott eredmény az adóterhek levonása után maradó nettó nyereséget mutatja. Emellett az egyéb bevételek és ráfordítások olyan tételeket tartalmaznak, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a vállalat fő tevékenységéhez, de hatással vannak a pénzügyi teljesítményre. (Zéman & Béhm, 2017)

Az eredménykimutatás kiemelt szerepe, hogy összehasonlítja a bevételeket és a ráfordításokat, ezzel átfogó képet adva a vállalat pénzügyi teljesítményéről egy adott időszakban. Chikán (2020) hangsúlyozza, hogy a kimutatás egyik fő előnye, hogy a teljesítményt összeveti a befektetett költségekkel, így segít felmérni a vállalat folyamatos működésének hatékonyságát. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az eredménykimutatás nem mindig tükrözi a tényleges pénzmozgásokat, ami hatással lehet a vállalat likviditására és rövid távú pénzügyi döntéseire.

A vállalat eredményét két módszerrel lehet megállapítani: vagyon-összehasonlításon alapuló és a bevételek és ráfordítások különbözetén alapuló módszerrel. Az előbbi a vállalat vagyonának időszakok közötti változásait veszi figyelembe, míg az utóbbi közvetlenül a bevételek és költségek különbségét számítja ki (Chikán, 2020).

2.2.3. Kiegészítő melléklet

A kiegészítő melléklet az éves beszámoló egyik leglényegesebb része, amely nagymértékben segíti a pénzügyi kimutatások átláthatóságát és megértését. Elsődleges célja, hogy részletes magyarázatokat és további információkat nyújtson a mérleg, az eredménykimutatás és a cash flow kimutatás egyes tételeihez. Ezen melléklet alapvető szerepet játszik abban, hogy átfogó képet adjon a vállalat pénzügyi helyzetéről és működéséről, ami elengedhetetlen a gazdasági döntéshozatalhoz. (Ormos, 2018)

A kiegészítő melléklet kiemelt feladata az érthetőség és az átláthatóság növelése, mivel részletes adatokkal egészíti ki a pénzügyi kimutatásokat. Ezáltal lehetőséget biztosít arra, hogy a vállalat bemutassa az általa alkalmazott számviteli politikákat és módszereket, amelyek nagyban befolyásolják a kimutatásokban megjelenő adatokat. A befektetők, hitelezők és egyéb érintettek számára különösen fontos ez a részletes tájékoztatás, mivel ennek alapján hozhatják meg döntéseiket. (Boros, et al., 2013)

A melléklet továbbá részletes magyarázatokat ad az olyan tételekhez, amelyek a fő pénzügyi kimutatásokban csupán összesítve jelennek meg. Ez különösen lényeges azok számára, akik részletesebb információkat keresnek a vállalat pénzügyi teljesítményéről és helyzetéről. A kiegészítő melléklet emellett biztosítja, hogy a beszámoló megfeleljen az előírt számviteli standardoknak, ezáltal teljesítve a törvényi előírásokat is. (Békés, et al., 2022)

A melléklet kiterjed a számviteli politikák és módszerek részletes bemutatására, valamint a mérleg és az eredménykimutatás egyes tételeinek elemzésére is. Emellett lehetőséget nyújt a vállalat számára, hogy bemutassa, hogyan kezeli a pénzügyi kockázatokat, például a likviditási és hitelkockázatokat az adott időszakban. A részletes kockázatkezelési információk alapvetőek a vállalat pénzügyi stabilitásának megítéléséhez. (Békés, et al., 2022)

Továbbá a kiegészítő melléklet információkat tartalmaz azokról az eseményekről, amelyek a pénzügyi év zárása után, de a beszámoló közzététele előtt történtek, és hatással lehetnek a kimutatásokra. Ezen túl bemutatja a vállalat jogi és pénzügyi kötelezettségeit is, ideértve a függő kötelezettségeket és a szerződéses kötelezettségeket is. (Vecsenyi, 2011)

2.2.4. Üzleti jelentés

Az üzleti jelentés elkészítése kötelező minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozás számára, és az éves beszámolóval egy időben kell benyújtani. Célja, hogy kiegészítő információkat nyújtson a beszámolóban szereplő adatok mellett, részletesen bemutatva a vállalkozás működését és jövőbeli kilátásait. A dokumentum átfogó képet ad a vállalat pénzügyi, vagyoni és jövedelmi helyzetéről, különös tekintettel a vállalatot érintő főbb kockázatokra és bizonytalanságokra. (Szakács, 2015)

Az üzleti jelentés nemcsak a múltbeli adatokat elemzi, hanem figyelembe veszi a várható jövőbeli eseményeket is, így segít pontos képet adni a vállalkozás jelenlegi helyzetéről. Ezáltal a befektetők és hitelezők megalapozott döntéseket hozhatnak. A jelentés átfogó elemzést nyújt a vállalat teljesítményéről, pénzügyi és nem pénzügyi mutatókat is figyelembe véve, mint a bevételek, költségek, likviditás és a társadalmi hatások. (Békés, et al., 2022)

Továbbá az üzleti jelentés hangsúlyozza a stratégiai célok megvalósítását, bemutatva a jövőbeli terveket és a piaci környezet változásait, beleértve a versenytársak elemzését és a piaci trendek alakulását. Ezen felül nemcsak a jelenlegi pénzügyi helyzetet vizsgálja, hanem a hosszú távú növekedési lehetőségeket és a fenntarthatóságot is értékeli. (Beke, 2016)

2.3. Vagyoni helyzet elemzése

A vállalkozások vagyoni helyzetének elemzésekor használt mutatók átfogó képet adnak a vállalkozás eszközeinek és forrásainak szerkezetéről, továbbá a tőkeszerkezetről, likviditásról, tőkeáttételről és hatékonyságról. Ezek a mutatók kulcsszerepet játszanak a vállalkozás pénzügyi helyzetének értékelésében, és támogatják a stratégiai döntéshozatalt az alapos pénzügyi elemzés révén. (Takács, 2021)

Samuelson és Nordhaus (2012) szerint a vagyoni helyzet elemzésére használt mutatók nemcsak az aktuális eszköz- és forrásszerkezetet mutatják be, hanem a vállalat tőkeszerkezetének és likviditási helyzetének megértésében is segítenek. Emellett lehetőséget biztosítanak a tőkeáttétel és a hatékonyság vizsgálatára is, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy a vezetők megalapozott döntéseket hozzanak, amelyek hosszú távon elősegítik a pénzügyi stabilitást és növekedést.

A jogi szempontból a „vagyoni helyzet” fogalma a vállalkozás vagyonával való gazdálkodás eredményére és hatékonyságára utal, figyelembe véve az eszközök és források összetételét, valamint a jövőbeli pénzügyi kilátásokat is. Ez a definíció hangsúlyozza, hogy a vagyoni helyzet nemcsak a jelenlegi állapotot tükrözi, hanem a jövőbeni pénzügyi teljesítmény előrejelzésére is alkalmas. (Grövényi, et al., 2012)

Takács (2021) hozzáteszi, hogy a vagyoni helyzet elemzésekor elsősorban a mérleg adataira helyezik a hangsúlyt. A mutatók nagy része olyan arányokat vizsgál, amelyek az eszközök vagy források főcsoportjainak a mérlegfőösszeghez való viszonyát fejezik ki. Emellett léteznek olyan mutatók is, amelyek az egyes eszköz- és forráscsoportok közötti kapcsolatokat elemzik, továbbá keresztirányú mutatók is, amelyek az eszközök és források közötti összefüggésekre koncentrálnak.

2.3.1. A vagyon összetétele

A vagyon összetétele a tartósan befektetett eszközök és a forgóeszközök aránya meghatározza a vagyon megtérülési idejét. Különböző vállalkozások eltérő eszközigennyel rendelkeznek. Kisebb tőkével rendelkező vállalkozóknak ajánlott olyan tevékenységeket választani, ahol a gyorsabb megtérülés és alacsonyabb befektetett eszközigeny biztosított, ezzel csökkentve a hosszú távú pénzügyi kockázatokat. (Sinkovics, 2012)

Az alábbi főbb mutatók mentén vizsgálható:

1. Képlet: Befektetett eszközök aránya

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Befektetett eszközök aránya} = \left(\frac{\text{Befektetett eszközök}}{\text{Összes eszköz}} \right) \times 100$$

A befektetett eszközök aránya alapvető mutató a vállalkozás eszközstruktúrájának és pénzügyi stabilitásának értékelésében. Magas aránya hosszú távú stabilitást, de alacsonyabb likviditást jelez, míg alacsonyabb aránya nagyobb pénzügyi rugalmasságot biztosíthat.

2. Képlet: Forgóeszközök aránya

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Forgóeszköz aránya} = \left(\frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Összes eszköz}} \right) \times 100$$

A forgóeszközök aránya megmutatja, hogy a vállalkozás eszközeinek mekkora részét teszik ki a rövid távon készpénzzé tehető eszközök, mint például a készletek, vevőkövetelések és pénzeszközök. Ez az arány fontos mutatója a vállalat likviditásának és rövid távú pénzügyi egészségének.

2.3.2. Tőke szerkezeti mutatók

A tőkeszerkezeti mutatók, mint a saját tőke aránya és az idegen tőke aránya, alapvető fontosságúak a vállalkozás finanszírozási struktúrájának és stabilitásának értékelésében. Magas saját tőke arány stabilabb pénzügyi helyzetet és alacsonyabb kockázatot jelez, míg a magas idegen tőke arány nagyobb pénzügyi kockázatot, de potenciálisan magasabb megtérülést eredményezhet. Ezek a mutatók segítenek a vállalkozásoknak és a befektetőknek a pénzügyi döntéshozatalban és a stratégiai tervezésben.

Az alábbi főbb mutatók mentén vizsgálható:

3. Képlet: Tőkeellátottság

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Tőkeellátottság} = \left(\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Összes Forrás}} \right) \times 100$$

A tőkeellátottság azt mutatja meg, hogy a vállalkozás milyen mértékben finanszírozza tevékenységét saját tőkéből. Magas tőkeellátottság stabil pénzügyi helyzetet jelez, csökkentve a külső forrásoktól való függőséget és a pénzügyi kockázatokat.

4. Képlet: Tőkefeszültség

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$Tőkefeszültség = \left(\frac{Kötelezettségek}{Saját tőke} \right) \times 100$$

A tőkefeszültség a vállalkozás eladósodottságának szintjét méri, jelezve, hogy milyen mértékben függ a külső forrásoktól. Magas tőkefeszültség nagyobb pénzügyi kockázatot jelent, mivel növeli a kötelezettségek terhét és a likviditási kockázatot.

5. Képlet: Tőke arányos adózott eredmény (ROE)

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$ROE = \left(\frac{Adózott eredmény}{Saját tőke} \right) \times 100$$

A tőke arányos adózott eredmény (Return on Equity, ROE) azt méri, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan használja a saját tőkét a nyereségtermeléshez. Magas ROE a tulajdonosok számára kedvező, mivel magasabb megtérülést jelez.

6. Képlet: Tőkemultiplikátor

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$Idegen tőke aránya = \left(\frac{Összes Eszköz}{Saját tőke} \right) \times 100$$

A tőkemultiplikátor a vállalkozás eszközeinek és saját tőkéjének arányát méri. A magas tőkemultiplikátor azt jelzi, hogy a vállalkozás jelentős mértékben támaszkodik idegen tőkére a működése során, növelve a pénzügyi kockázatot.

7. Képlet: Kötelezettségek aránya

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$Kötelezettségek aránya = \left(\frac{Kötelezettségek}{Összes Forrás} \right) \times 100$$

A kötelezettségek aránya azt mutatja meg, hogy a vállalkozás összes forrásának mekkora részét teszik ki a kötelezettségek. Magas kötelezettségarány nagyobb pénzügyi kockázatot jelez, mivel növeli a vállalkozás adósságterhét és a fizetési kötelezettségeket.

8. Képlet: Céltartalékok aránya

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Céltartalékok aránya} = \left(\frac{\text{Céltartalékok}}{\text{Összes Forrás}} \right) \times 100$$

A céltartalékok aránya azt méri, hogy a vállalkozás összes forrásának mekkora részét teszik ki a céltartalékok. Ezek a tartalékok a várható jövőbeni kötelezettségek fedezetére szolgálnak, biztosítva a pénzügyi stabilitást és a kockázatkezelést.

2.3.3. A befektetett eszközök fedezettsége

A befektetett eszközök fedezettsége azt méri, hogy a vállalkozás hosszú távú eszközeit milyen mértékben finanszírozza hosszú távú forrásokból. Ez a mutató fontos a vállalat pénzügyi stabilitásának és likviditásának értékelésében, mivel biztosítja, hogy a tartósan lekötött eszközöket megfelelően fedezik tartós források, csökkentve ezzel a likviditási kockázatot.

9. Képlet: Fedezet I. mutató

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Fedezett I. mutató} = \left(\frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}} \right) \times 100$$

A saját tőkével fedezett befektetett eszközök arányát méri, jelezve a vállalkozás pénzügyi stabilitását és a kockázatkezelés szintjét.

10. Képlet: Fedezet II. mutató

(Forrás: (Szakács, 2015) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Fedezett II. mutató} = \left(\frac{\text{Saját} + \text{idegen tőke}}{\text{Befektetett eszközök}} \right) \times 100$$

A hosszú távú forrásokkal (saját tőke és hosszú lejáratú kötelezettségek) fedezett befektetett eszközök arányát jelzi, biztosítva a finanszírozási biztonságot és a likviditás megőrzését.

2.4. Pénzügyi helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet elemzése elengedhetetlen fontosságú a vállalkozás gazdasági teljesítményének és stabilitásának megértésében. Az elemzés célja, hogy átfogó képet nyújtson a vállalkozás eladósodottságáról, a tőkeszerkezetéről és a pénzügyi kockázatokról. A következő alfejezetekben az adósságállomány elemzésének különböző aspektusait vizsgálom meg,

beleértve az adósságállomány arányát, a saját tőke arányát, az adósságállomány fedezettségét és az eladósodottság fokát.

2.4.1. Adósságállomány elemzése

Az adósságállomány elemzése során a vállalkozás kötelezettségeit és azok fedezettségét vizsgálom. Ez az elemzés különösen fontos a vállalkozás pénzügyi stabilitásának, fizetőképességének és kockázatkezelési stratégiáinak értékelésében.

Az alábbi főbb mutatók mentén vizsgálható:

11. Képlet: Adósságállomány ráta

(Forrás: (Takács, 2021) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Adósságállomány aránya} = \left(\frac{\text{Idegen Tőke}}{\text{Összes Forrás}} \right) \times 100$$

Az adósságállomány aránya azt mutatja meg, hogy a vállalkozás összes forrásának mekkora részét teszik ki a kötelezettségek. Ez a mutató a vállalkozás eladósodottsági szintjét méri.

12. Képlet: Saját tőke aránya

(Forrás: (Takács, 2021) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Saját Tőke Aránya} = \left(\frac{\text{Saját Tőke}}{\text{Összes Forrás}} \right) \times 100$$

A saját tőke aránya azt mutatja meg, hogy a vállalkozás összes forrásának mekkora részét teszi ki a saját tőke. Ez a mutató a pénzügyi stabilitás és a belső finanszírozási képesség jelzője.

A magas saját tőke arány stabilabb pénzügyi helyzetet jelez, mivel a vállalkozás kevésbé függ a külső forrásoktól. Ez csökkenti a pénzügyi kockázatokat és növeli a vállalkozás hitelességét a befektetők és hitelezők szemében.

13. Képlet: Adósságállomány fedezettsége

(Forrás: (Takács, 2021) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Adósságállomány fedezettsége} = \left(\frac{\text{Összes Eszköz}}{\text{Idegen Tőke}} \right) \times 100$$

Az adósságállomány fedezettsége azt méri, hogy a vállalkozás milyen mértékben képes fedezni kötelezettségeit saját eszközeivel. Ez a mutató fontos a pénzügyi kockázatok értékelésében.

A magas adósságállomány fedezettség azt jelzi, hogy a vállalkozás rendelkezik elegendő eszközzel kötelezettségei fedezésére, ami alacsonyabb pénzügyi kockázatot jelent. Az alacsony fedezettség viszont nagyobb kockázatot jelezhet, mivel a vállalkozás eszközei nem elegendők a kötelezettségek teljesítéséhez.

14. Képlet: Eladósodottság foka

(Forrás: (Takács, 2021) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Eladósodottság foka} = \left(\frac{\text{Idegen Tőke}}{\text{Saját Tőke}} \right) \times 100$$

Az eladósodottság foka azt mutatja meg, hogy a vállalkozás milyen mértékben használ idegen tőkét a működése finanszírozására. Ez a mutató a vállalkozás pénzügyi kockázatainak egyik alapvető mércéje.

A magas eladósodottság foka nagyobb pénzügyi kockázatot jelez, mivel a vállalkozás jelentős mértékben függ a hitelezőktől. Ez növeli az adósságterheket és a fizetési kötelezettségeket, ami negatívan befolyásolhatja a vállalkozás pénzügyi stabilitását és hitelképességét.

2.4.2. Likviditás vizsgálata

A likviditás vizsgálata szintén fontos a vállalkozás rövid távú pénzügyi stabilitásának és fizetőképességének értékeléséhez. A likviditás azt mutatja meg, hogy a vállalkozás milyen mértékben képes rövid távú kötelezettségeit teljesíteni, azaz milyen gyorsan tudja készpénzzé tenni eszközeit. A likviditási mutatók segítségével részletes képet kaphatunk a vállalkozás pénzügyi helyzetéről, és felmérhetjük a likviditási kockázatokat. Ebben a fejezetben a legfontosabb likviditási mutatókat vizsgálom, beleértve a likviditási rátát, a likviditási gyorsrátát, a készpénz likviditási mutatót, a dinamikus likviditási mutatót és a hitelfedezeti mutatót. (Zéman & Béhm, 2017)

15. Képlet: Likviditási ráta

(Forrás: (Takács, 2021) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Likviditási ráta} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditási ráta (Current Ratio) azt méri, hogy a vállalkozás mennyire képes rövid távú kötelezettségeit fedezni a forgóeszközeivel. Ez a mutató a vállalkozás rövid távú fizetőképességének egyik legfontosabb mércéje.

A magas likviditási ráta jó pénzügyi helyzetet jelez, mivel a vállalkozás elegendő forgóeszközzel rendelkezik rövid távú kötelezettségeinek fedezésére. Az alacsony likviditási ráta viszont nagyobb likviditási kockázatot jelez, mivel a vállalkozásnak nehézségei lehetnek kötelezettségei teljesítésében. Számszerűsítve, ha mutató értéke 1 alatt van, az gyakorlatilag fizetéseképtelenséget jelent. A gyakorlatban a 1,5 körüli érték optimálisnak tekinthető, mivel, ha túl magas a ráta, jövedelmezőség romláshoz vezethet. (Vasné, 2008)

16. Képlet: Likviditási gyorsráta

(Forrás: (Zéman & Béhm, 2017) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Likviditási gyorsráta} = \frac{\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A likviditási gyorsráta (Quick Ratio vagy Acid-Test Ratio) egy szigorúbb likviditási mutató, amely kizárja a készleteket a forgóeszközök közül, mivel ezek értékesítése időigényes lehet. Ez a mutató csak a leglikvidebb eszközöket veszi figyelembe.

A magas likviditási gyorsráta azt jelzi, hogy a vállalkozás gyorsan likvidálható eszközökkel rendelkezik, amelyekkel rövid távú kötelezettségeit fedezni tudja. Az alacsony gyorsráta nagyobb likviditási kockázatot jelezhet, mivel a vállalkozás nem rendelkezik elegendő gyorsan likvidálható eszközzel.

17. Képlet: Készpénz likviditási mutató

(Forrás: (Zéman & Béhm, 2017) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Készpénz likviditási mutató} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

A készpénz likviditási mutató (Cash Ratio) azt méri, hogy a vállalkozás mennyire képes rövid távú kötelezettségeit kizárólag készpénzzel és készpénz-egyenértékesekkel fedezni

A magas készpénz likviditási mutató nagyon jó pénzügyi helyzetet jelez, mivel a vállalkozás elegendő készpénzzel rendelkezik a rövid távú kötelezettségek fedezésére. Az alacsony mutató nagyobb kockázatot jelez, mivel a vállalkozás nem rendelkezik elegendő készpénzzel a kötelezettségek teljesítésére.

18. Képlet: Hitelfedezeti mutató

(Forrás: (Zéman & Béhm, 2017) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Hitelfedezeti mutató} = \frac{\text{Eszközök összesen}}{\text{Hosszú lejáratú kötelezettségek}}$$

A hitelfedezeti mutató (Debt Coverage Ratio) azt méri, hogy a vállalkozás milyen mértékben képes fedezni hosszú távú adósságait a működési eredménnyel. Ez a mutató a vállalkozás hitelviszonyait és adósságkezelési képességét értékeli.

A magas hitelfedezeti mutató azt jelzi, hogy a vállalkozás működési eredménye elegendő a hosszú távú adósságok fedezésére, ami alacsonyabb pénzügyi kockázatot jelent. Az alacsony mutató nagyobb pénzügyi kockázatot jelezhet, mivel a vállalkozás nem rendelkezik elegendő működési eredménnyel az adósságok fedezésére.

2.5. Jövedelmezőségi mutatók

A jövedelmezőségi mutató segítenek meghatározni, hogy a vállalkozás milyen hatékonysággal képes bevételeit és erőforrásait nyereséggé alakítani. A jövedelmezőségi mutatók különböző szempontokból vizsgálják a vállalkozás teljesítményét, és átfogó képet nyújtanak a pénzügyi egészségről és a működési hatékonyságról. Ezáltal a vállalkozásvezetők és befektetők számára értékes információkat biztosítanak a pénzügyi döntések meghozatalához és a stratégiai tervezéshez. A következő alfejezetekben részletesen bemutatom az árbevétel-arányos, tőkearányos, élőmunka-arányos és eszközárányos jövedelmezőségi mutatókat. (Zéman & Béhm, 2019)

2.5.1. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók

Az árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók azt mérik, hogy a vállalkozás mennyire képes az értékesítési bevételeiből nyereséget termelni. Ezek a mutatók közvetlen kapcsolatot teremtenek a bevételek és a nyereség között, lehetővé téve a pénzügyi teljesítmény értékelését az értékesítési tevékenységek szempontjából.

19. Képlet: Árbevétel arányos jövedelmezőség I.

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Jövedelmezőség I.} = \left(\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele}} \right) \times 100$$

Az adózott eredmény és a nettó árbevétel hányadosa. Jelzi, hogy a teljes árbevétel hány százaléka marad meg adózott nyereségként, ami a vállalat egészének jövedelmezőségét tükrözi. E mutató alapján a vállalat hosszú távú fenntarthatóságáról és profitabilitásáról lehet következtetéseket levonni.

20. Képlet: Árbevétel arányos jövedelmezőség II.

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Jövedelmezőség II.} = \left(\frac{\text{Üzemi eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele}} \right) \times 100$$

Az üzemi tevékenység eredményének és a nettó árbevételnek a hányadosa. Megmutatja, hogy az alaptevékenységből származó bevételek mennyire eredményesek, vagyis egy egységnyi árbevétel milyen mértékben járul hozzá a nyereséghez.

2.5.2. Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók

A tőkearányos jövedelmezőségi mutatók azt mérik, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan használja fel tőkéjét a nyereség termeléséhez. Ezek a mutatók fontosak a befektetők és a tulajdonosok számára, mivel megmutatják, hogy a befektetett tőke milyen mértékben járul hozzá a nyereséghez. (Musinszki, 2013)

21. Képlet: Tőkearányos adózás előtti eredmény

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Tőkearányos adózás előtti eredmény} = \left(\frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Saját Tőke}} \right) \times 100$$

Ez a mutató az adózás előtti nyereség és a saját tőke arányát méri, jelezve a vállalkozás nyereségességét az adózás előtt.

22. Képlet: Tőkearányos adózott eredmény (ROE)

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{ROE} = \left(\frac{\text{Adózott Eredmény}}{\text{Saját Tőke}} \right) \times 100$$

Az ROE azt méri, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan képes a saját tőkét nyereség termelésére használni. Magas ROE a tulajdonosok számára kedvező, mivel magasabb megtérülést jelez.

23. Képlet: Tőkearányos üzemi eredmény

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Tőkearányos üzemi eredmény} = \left(\frac{\text{Üzemi eredmény}}{\text{Saját Tőke}} \right) \times 100$$

Ez a mutató azt mutatja meg, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan használja fel tőkéjét a működési nyereség termelésére.

24. Képlet: Jegyzett tőke arányos adózott eredmény

(Forrás: (Bélyácz, et al., 2024) alapján saját szerkesztés)

$$\text{Jegyzett Tőke Arányos Adózott Eredmény} = \left(\frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Jegyzet Tőke}} \right) \times 100$$

Ez a mutató a jegyzett tőke és az adózott eredmény arányát vizsgálja, jelezve a tőke hatékonyságát.

2.5.3. Élőmunka-arányos jövedelmezőség

Az élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók azt mérik, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan használja fel az emberi erőforrásait a nyereség termeléséhez. Jelentőségük kiemelten fontos a munkaintenzív iparágakban, ahol az élőmunka költsége jelentős részét képezi az összköltségeknek

25. Képlet: 1 főre jutó adózás előtti eredmény

(Forrás: (Zéman & Béhm, 2017) alapján saját szerkesztés)

$$1 \text{ Főre jutó adózás előtti eredmény} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Átlagos dolgozói létszám}}$$

Ez a mutató azt méri, hogy a vállalkozás mennyi az adózás előtti nyereséget termel egy alkalmazottra vetítve.

26. Képlet: 1 főre jutó adózott eredmény

(Forrás: (Zéman & Béhm, 2017) alapján saját szerkesztés)

$$1 \text{ főre jutó adózott eredmény} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Átlagos dolgozói létszám}}$$

Az 1 főre jutó adózott eredmény mutató célja, hogy meghatározza, mekkora a vállalkozás adózott eredménye az egyes alkalmazottakra vetítve. Segít a vállalat vezetésének megérteni, mennyire hatékonyan használják fel a humán erőforrásokat a nyereség termelésére, és milyen mértékben járul hozzá minden egyes alkalmazott a vállalat jövedelmezőségéhez.

2.5.4. Eszközarányos jövedelmezőség

Az eszközarányos jövedelmezőség mutatók azt vizsgálják, hogy a vállalkozás mennyire hatékonyan használja fel eszközeit a nyereség termeléséhez. Azokban az iparágakban, ahol az eszközök jelentős részét képezik a befektetéseknek, kiemelt KPI-ok részét képezi. Az eszközarányos jövedelmezőség segítségével a vállalkozások képesek meghatározni, mennyire hatékonyan hasznosítják a rendelkezésükre álló erőforrásokat a profit termelésére. A különböző típusú eszközarányos jövedelmezőségi mutatók különféle aspektusait vizsgálják a vállalati teljesítménynek, és segítenek azonosítani a fejlesztési területeket. (Musinszki, 2013)

27. Képlet: ROA – Eszközarányos jövedelmezőség I.

(Forrás: (Ormos,2018) alapján saját szerkesztés)

$$ROA = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

Az Eszközarányos jövedelmezőség (ROA) azt méri, hogy a vállalkozás milyen mértékben képes az eszközeit nyereség termelésére használni. Ez a mutató az adózás előtti eredmény és az összes eszköz hányadosaként számítható ki.

28. Képlet: ROA III. Eszközarányos jövedelmezőség III.

(Forrás: (Ormos,2018) alapján saját szerkesztés)

$$ROA\ III = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

Az Eszközarányos jövedelmezőség III. (ROA III.) az adózott eredmény és az összes eszköz arányát vizsgálja. Ez a mutató fontos, mivel az adózás utáni profitot veszi figyelembe, ami a ténylegesen rendelkezésre álló nyereséget mutatja.

3. Kutatás és elemzés

Ebben a fejezetben a ProfiTrans-Mitter Kft. vagyoni, pénzügyi, illetve a jövedelmi helyzetét elemzem a 2020-2023 közötti időszak éves beszámolóit és kiegészítő mellékletei alapján. Az elemzés célja, hogy feltárjam a pénzügyi stabilitás és teljesítmény fő mutatóit, különös figyelmet fordítva a likviditásra, tőkeszerkezetre és jövedelmezőségre. A cél egy átfogó kép nyújtása a vállalat pénzügyi helyzetéről és az eredményeket befolyásoló tényezőkről.

3.1. ProfiTrans-Mitter Kft. bemutatása

A ProfiTrans-Mitter Kft.-t 2010-ben alapították, 50-50%-os tulajdonosi részesedéssel. A Covid-19 hatására az alapítótárs távozott, és Kiss Zsolt vette át a vállalkozás irányítását 2020-ban. A vállalkozás fő tevékenysége belföldi és EU-n belüli szállítmányozás, valamint expedíciós szolgáltatások. A tulajdonosváltás után a vállalat szervezeti felépítése egyszerűsödött: Zsolt a pénzügyi, HR és flotta üzemeltetési feladatokat látja el, lánya, Natasa pedig a logisztikai folyamatokat kordinálja. A négy teherautóból álló flottájuk és további alvállalkozók bevonásával a szerződéses ügyfelek rendszeres szállításait szolgálják ki. A cég több szektorból (autóipar, antik bútorok, kertészet, egészségügy) szerzi bevételeit, ami segíti a vállalkozás hosszútávú növekedését és stabilitását.

Jogi viszonyok a ProfiTrans-Mitter Kft. 2023-as kiegészítő melléklet alapján:

Társaság neve:	Profitrans-Mitter Kft
Társaság székhelye:	2119 Pécel, Határ utca 3.
Társaság telephelye(i):	2119 Pécel, Határ utca 3.
Társaság alakulásának időpontja:	2010
Jegyzett tőke értéke 2023.12.31-én:	3 000 ezer Ft

A társaság főbb tevékenységi köre:

- Közúti áruszállítás
- Költöztetés
- Szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatás
- Egyéb postai, futárpostai tevékenység
- Raktározás, tárolás
- Gépjárműalkatrész-kiskereskedelem

A ProfiTrans-Mitter Kft. számviteli politikája a számviteli törvény alapelveit követi, hogy pontosan tükrözze a vállalat vagyoni és pénzügyi helyzetét. A cég egyszerűsített éves

beszámolót készít az "A" változat szerint, összköltség eljárással. A költségeket az 5. számlaosztályban könyvelik, a 6-7 számlaosztályokat nem használják. Az immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzési értéken, lineáris amortizációval kerülnek kimutatásra, 200.000 Ft alatti eszközöket azonnal leírnak. A készleteket FIFO elv alapján értékelik, a külföldi tételeket a MNB árfolyamon számolják át. Vevői, szállítói és személyi kifizetések analitikus nyilvántartásban szerepelnek, biztosítva a pénzügyi átláthatóságot és hitelességet.

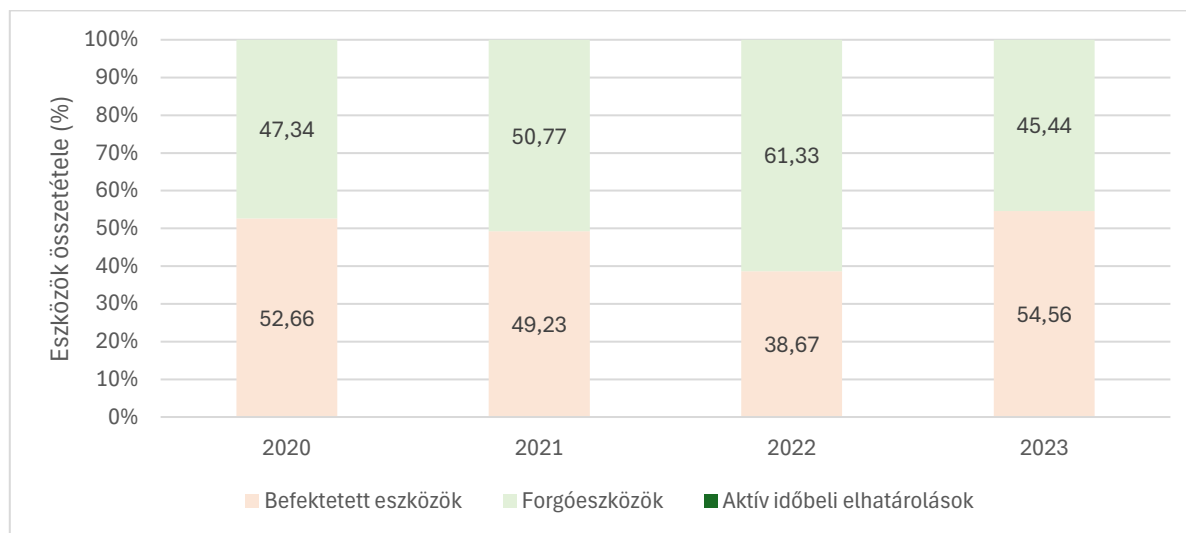
3.2. Vagyoni helyzet elemzése

3.2.1. Eszközök elemzése

Az **1. ábra** és az **4-ös** táblázat adatai alapján a ProfiTrans-Mitter Kft. eszközállománya jelentős változásokat mutatott 2020 és 2023 között. Az említett időszak első felében, 2020 és 2022 között, a befektetett eszközök aránya fokozatosan csökkent, egészen 38,67%-ra 2022-ben. Ezzel szemben a forgóeszközök aránya ebben az időszakban jelentősen növekedett, 2022-ben elérve a 61,33%-os arányt. Ez azt jelzi, hogy a vállalat a rövid távú pénzügyi rugalmasság növelésére összpontosított, amit a követelések és pénzeszközök felhalmozása támaszt alá.

1. ábra: Az eszközök összetételének alakulása (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

2023-ban azonban trendfordulás történt: a befektetett eszközök aránya megemelkedett, elérve a 54,56%-ot, míg a forgóeszközök aránya 50% alá esett vissza. Különösen a tárgyi eszközök jelentős növekedése figyelhető meg, ami hosszú távú beruházásokra utal. Ez a váltás arra utal, hogy a vállalat a rövid távú likviditás biztosítása után újra a hosszú távú stabilitást elősegítő eszközökbe kezdett befektetni.

4. Táblázat: Eszközállomány alakulása (ezer Ft) (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

Tételsor elnevezése	2020	2021	2022	2023
Eszközök (aktívák)				
A. Befektetett eszközök	28 594	19 859	14 364	27 503
I. Immateriális javak	1 593	1 230	868	868
II. Tárgyi eszközök	27 001	18 629	13 496	26 635
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0	0
B. Forgóeszközök	25 705	20 477	22 778	22 904
I. Készletek	0	0	0	0
II. Követelések	12 022	9 375	13 683	11 650
III. Értékpapírok	0	0	0	0
IV. Pénzeszközök	13 683	11 102	9 095	11 254
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0	0
Eszközök (aktívák) összesen	54 299	40 336	37 142	50 407

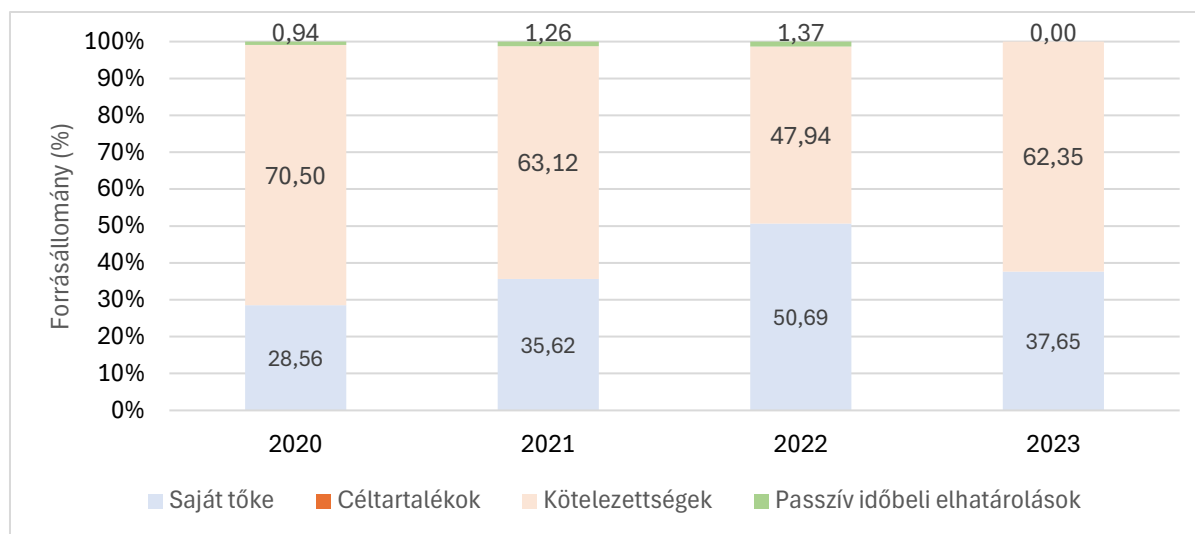
Összességében elmondható, hogy a vállalat pénzügyi stratégiája a vizsgált időszakban kettős célt szolgált: először a rövid távú likviditás növelésére koncentrált, majd 2023-ban visszatért a hosszú távú beruházások előtérbe helyezésére, ami a cég stabilitásának erősítését célozta meg.

3.2.2. Források elemzése

A vállalat forrásszerkezetének elemzése során fontos megvizsgálni, hogyan alakultak a saját tőke, kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások arányai. A **2. ábra** alapján látható, hogy a vállalat forrásszerkezete változásokon ment keresztül ebben az időszakban, ami a korábban említett eszközállomány változással természetesen összefügg. A saját tőke aránya 2020-ban 28,56%-on állt, és 2022-ben érte el a legmagasabb értékét, 50,69%-kal. 2023-ban azonban enyhén visszaesett, 37,65%-ra. Ez a változás a kötelezettségek arányának növekedésével magyarázható, amely 2022-ről 2023-ra jelentős növekedést mutatott.

2. ábra: Forrásállomány alakulása (%) (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

A 5. táblázat részletesen bemutatja a saját tőke és kötelezettségek alakulását. A saját tőke emelkedése 2022-ig az eredménytartalék folyamatos növekedésének volt köszönhető, míg a kötelezettségek mértéke 2020 és 2022 között csökkent. 2023-ban azonban a hosszú lejáratú kötelezettségek jelentős növekedése figyelhető meg, ami a tőkeszerkezet eltolódásához vezetett. Ezzel szemben a passzív időbeli elhatárolások teljesen megszűntek 2023-ra, ami azt jelzi, hogy a vállalat nem számolt el elhatárolt költségeket és bevételeket ebben az évben.

5. Táblázat: Forrásállomány alakulása (ezer Ft) (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

Tételsor elnevezése	2020	2021	2022	2023
D. Saját tőke	15 509	14 366	18 827	18 976
I. Jegyzett tőke	3 000	3 000	3 000	3 000
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0
III. Tőketartalék	0	0	0	0
IV. Eredménytartalék	4 857	6 909	5 766	10 227
V. Lekötött tartalék	5 600	5 600	5 600	5 600
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0
VII. Adózott eredmény	2 052	-1 143	4 461	149
E. Céltartalékok	0	0	0	0
F. Kötelezettségek	38 280	25 460	17 805	31 431
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	16 990	12 460	5 535	31 431
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	21 290	13 000	12 270	0
G. Passzív időbeli elhatárolások	510	510	510	0

Források (passzívák) összesen	54 299	40 336	37 142	50 407
-------------------------------	--------	--------	--------	--------

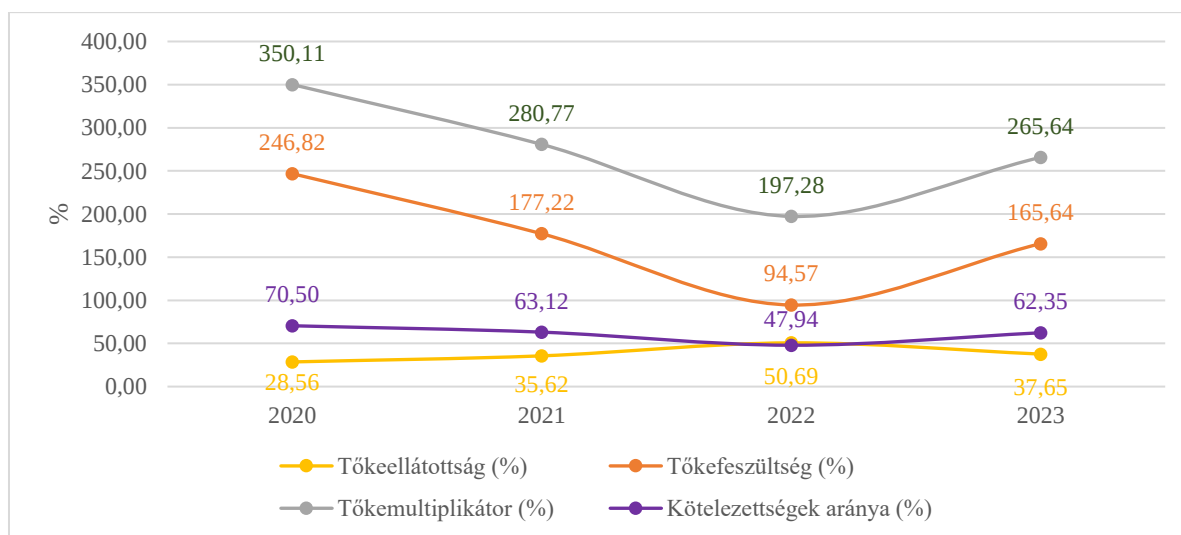
Összességében a forrásszerkezet alakulása arra utal, hogy a vállalat 2020 és 2022 között a saját tőke erősítésére összpontosított, miközben a kötelezettségek csökkentek. 2023-ban azonban a hosszú lejáratú kötelezettségek jelentős növekedése miatt a tőkeszerkezet ismét eltolódott a kötelezettségek irányába. Ez arra utalhat, hogy a vállalat új beruházásokhoz, fejlesztésekhez külső forrásokat vett igénybe, ami hosszú távon befolyásolhatja a pénzügyi stabilitást és jövedelmezőséget.

3.2.3. Tőkeszerkezeti mutatók

A vállalat tőkeszerkezetének elemzése során a 2020-2023 közötti időszakban átrendeződések figyelhetők meg a különböző mutatók alakulásában. A tőkeellátottság mértéke (**3. ábra**) 2022-re 50,69%-re növekedett, majd 2023-ban csökkent 37,65%-re. A 2023-as csökkenés azt jelenti, hogy a vállalat kevesebb saját tőkét használt az eszközei finanszírozására. Ezzel párhuzamosan a tőkefeszültség – amely a kötelezettségek arányát mutatja a saját tőkéhez viszonyítva – 2022-ben volt a legalacsonyabb, majd 2023-ban 165,64%-ra emelkedett, ami növekvő idegen tőkefelhasználásra utal.

3. ábra: Tőkeszerkezeti mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

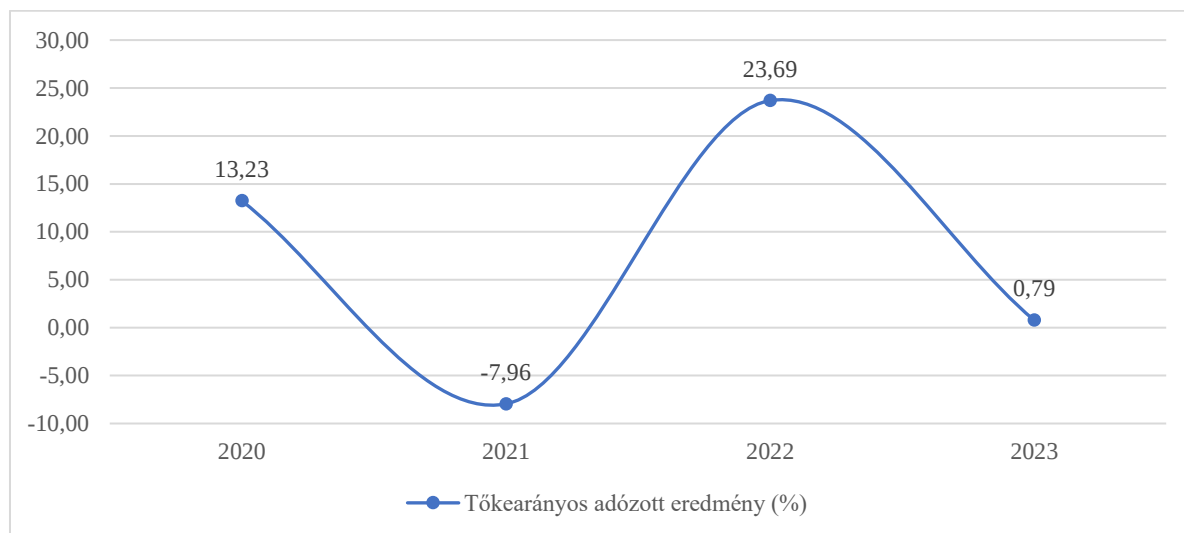

A tőkemultiplikátor értéke hasonló mintázatot mutatott: 2022-ben 197,28%-ra csökkent, majd 2023-ban 265,64%-ra nőtt (**3. ábra**). Ez alapján látható, hogy a vállalat eszközeinek finanszírozása egyre inkább külső forrásokból történik. A kötelezettségek aránya 2022-ben érte

el a csúcspontját (50,69%), majd 2023-ban 37,65%-ra csökkent, ami a vállalat pénzügyi kockázatának mérséklődésére utal.

4. ábra: Tőkearányos adózott eredmény (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

A tőkearányos adózott eredmény görbéje szintén változó képet mutat (4. ábra). 2020-ban 13,23%-os eredményt hozott a vállalat, de 2021-ben -7,96%-ra süllyedt, ami veszteséget jelzett. 2022-ben azonban jelentős javulás történt, ekkor az arány 23,69%-ra ugrott, jelezve a vállalat nyereséges működését. 2023-ra ez az érték visszaesett 0,79%-ra, ami azt mutatja, hogy bár a vállalat nem volt veszteséges, a nyeresége jelentősen csökkent.

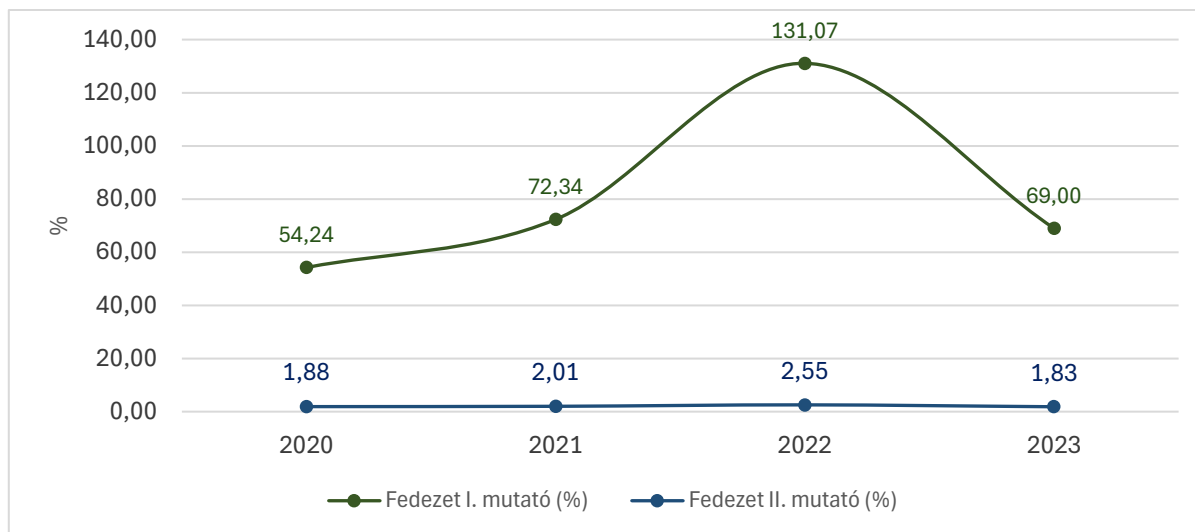
3.2.4. Befektetett eszközök fedezettsége

A fedezeti mutatók alakulása alapján a vállalat pénzügyi helyzete 2022-ben volt a legerősebb, majd 2023-ra gyengült. Az 5. ábra szerint a Fedezet I. mutató 2022-ben érte el a csúcst, 131,07%-on, ami azt jelezte, hogy a vállalat jelentős saját tőkével rendelkezett a kötelezettségek fedezésére. 2023-ra azonban ez az érték 69%-ra csökkent, ami a saját tőke arányának visszaesésére utal, és növeli a vállalat pénzügyi kockázatát.

A Fedezet II. mutató hasonló tendenciát mutatott: 2022-ben 2,55%-ra emelkedett, jelezve, hogy a hosszú lejáratú kötelezettségek fedezete kedvezően alakult. 2023-ban azonban ez a mutató 1,83%-ra csökkent, ami azt jelenti, hogy a vállalat pénzügyi stabilitása romlott, és nagyobb mértékben támaszkodott külső forrásokra.

5. ábra: Fedezeti (I./II.) mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

Összességében a fedezeti mutatók 2023-as visszaesése arra utal, hogy a vállalat növekvő kötelezettségei és csökkenő saját tőkéje miatt pénzügyi kockázata fokozódott, és ez hosszabb távon befolyásolhatja a likviditást és a jövedelmezőséget.

3.3. Pénzügyi helyzet elemzése

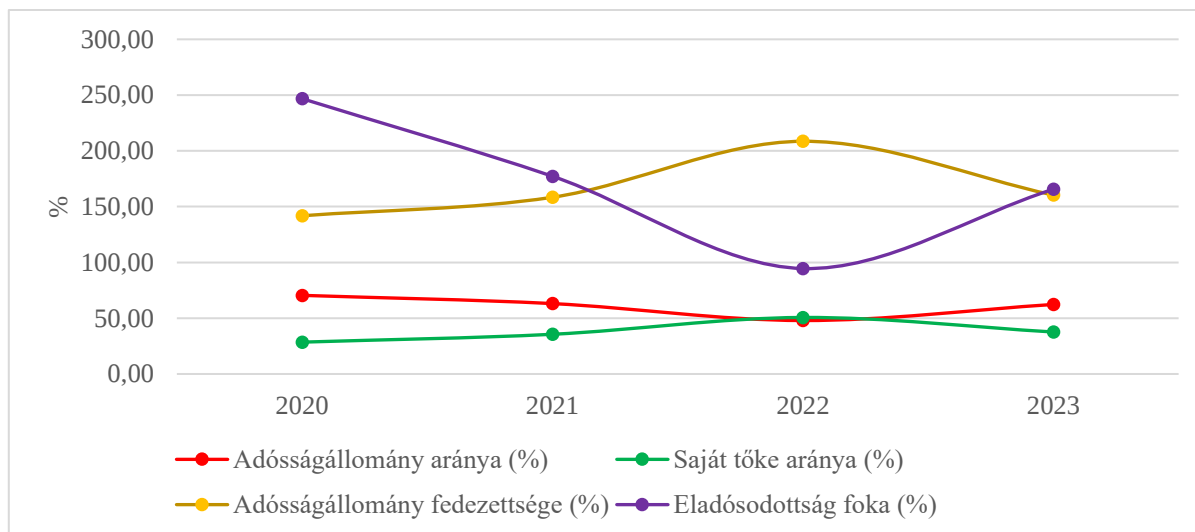
3.3.1. Adósságállomány elemzése

Az adósságállomány mutatói alapján a vállalat pénzügyi helyzetében változó tendenciák figyelhetők meg 2020 és 2023 között. Az adósságállomány aránya (6. ábra) az időszak során viszonylag stabil maradt, 2020-ban 50% körül volt, és 2023-ban is közel azonos szinten zárt. Ez arra utal, hogy a vállalat hitelállománya stabil maradt, és nem történt jelentős eladósodás.

Az eladósodottság foka 2022-ben érte el csúcát, majd 2023-ban visszaesett. Ez a csökkenés kedvező hatással lehet a vállalat pénzügyi stabilitására, mivel kevesebb külső forrást kell kezelniük. Ezzel párhuzamosan az adósságállomány fedezettsége (sárga vonal) 2022-ben csökkent, de 2023-ban ismét növekedni kezdett, jelezve, hogy a vállalat javítani tudta a kötelezettségek fedezettségét saját tőkével.

6. ábra: Adósságállomány mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

A saját tőke aránya 2023-ra ismét növekedni kezdett, ami a vállalat pénzügyi stabilitásának növekedésére utal. Ez a növekedés arra mutat, hogy a cég 2023-ban képes volt saját tőkéjét növelni, ezzel javítva a hitelképességet és csökkentve a külső forrásokra való támaszkodást. Összességében az adósságállomány mutatói szerint a vállalat 2023-ban stabilabb pénzügyi helyzetet ért el, csökkentve a külső kockázatokat.

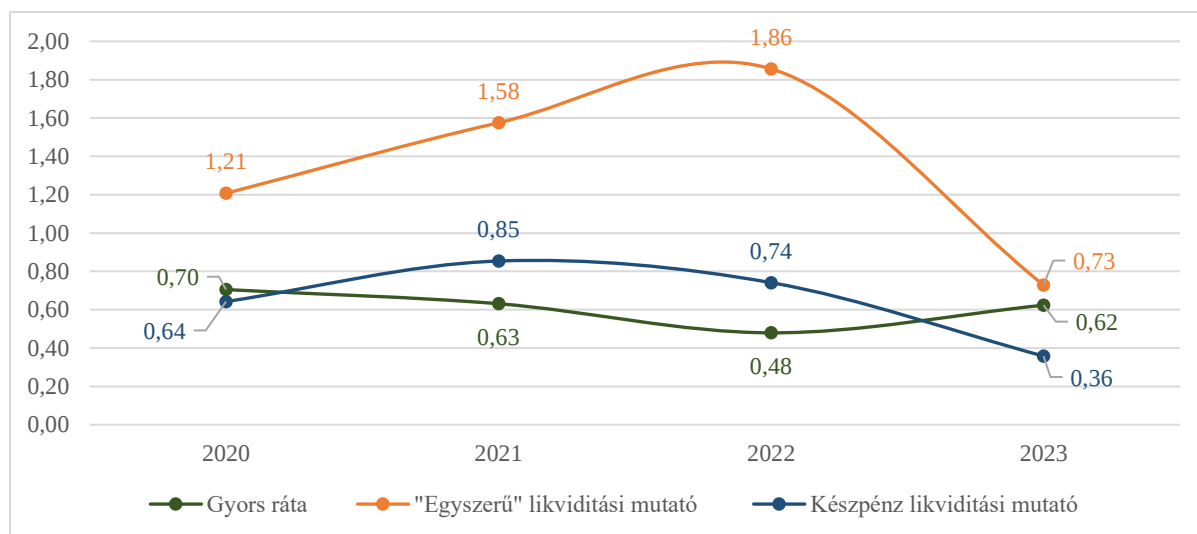
3.3.2. Likviditás vizsgálata

A likviditási mutatók alapján, az egyszerű likviditási mutató (7. ábra) 2022-ben 1,86%-kal tetőzött, jelezve a vállalat kedvező likviditási helyzetét ebben az évben. 2023-ra azonban ez az érték visszaesett 0,73%-ra, ami arra utal, hogy a cég már kevésbé volt képes fedezni rövid lejáratú kötelezettségeit.

A készpénz likviditási mutató szintén visszaesett, 2023-ban mindössze 0,36%-on állt, ami azt jelzi, hogy a vállalat készpénztartalékai csökkentek, így kevesebb azonnal felhasználható forrással rendelkezett a kötelezettségek fedezésére. A gyorsráta 2022-ben 0,48% volt, majd 2023-ra 0,62%-ra emelkedett, de még mindig nem elegendő a likviditási helyzet jelentős javulásához.

7. ábra: Likviditás mutatók (2020-2023)

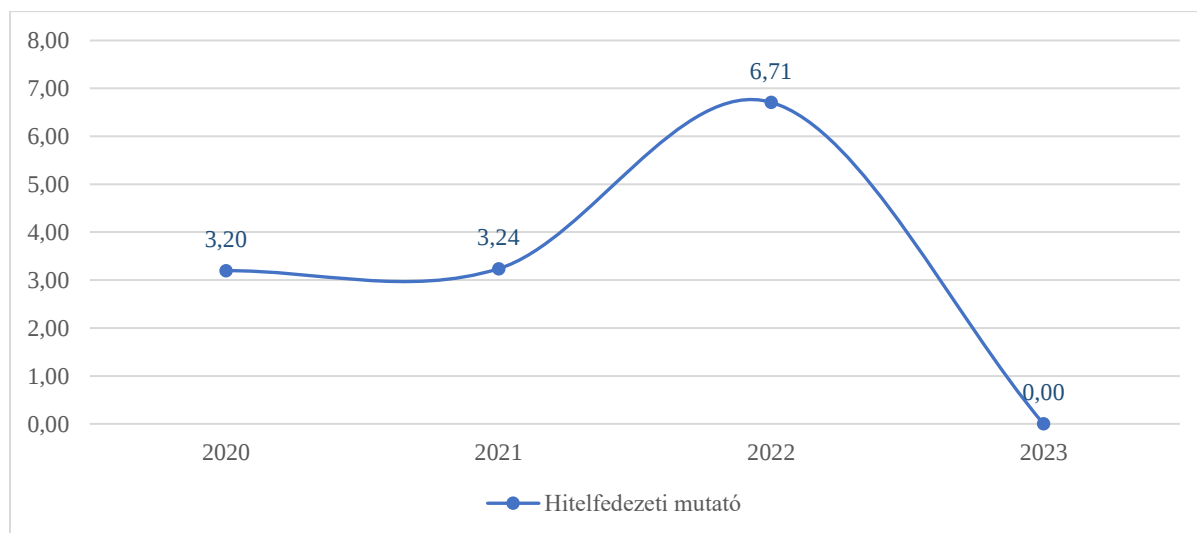
(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

A hitelfedezeti mutató (8. ábra) 2022-ben 6,71%-os értéket mutatott, jelezve, hogy a vállalat abban az évben képes volt fedezni hiteleit. Azonban 2023-ra ez az érték 0%-ra csökkent, ami arra utal, hogy a cég már nem tudta biztosítani a hitelfedezettséget, ami súlyos pénzügyi problémákat okozhat a jövőbeni működés során, különösen a hitelképesség tekintetében.

8. ábra: Hitelfedezeti mutató (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

3.4. Jövedelmezőségi helyzet elemzése

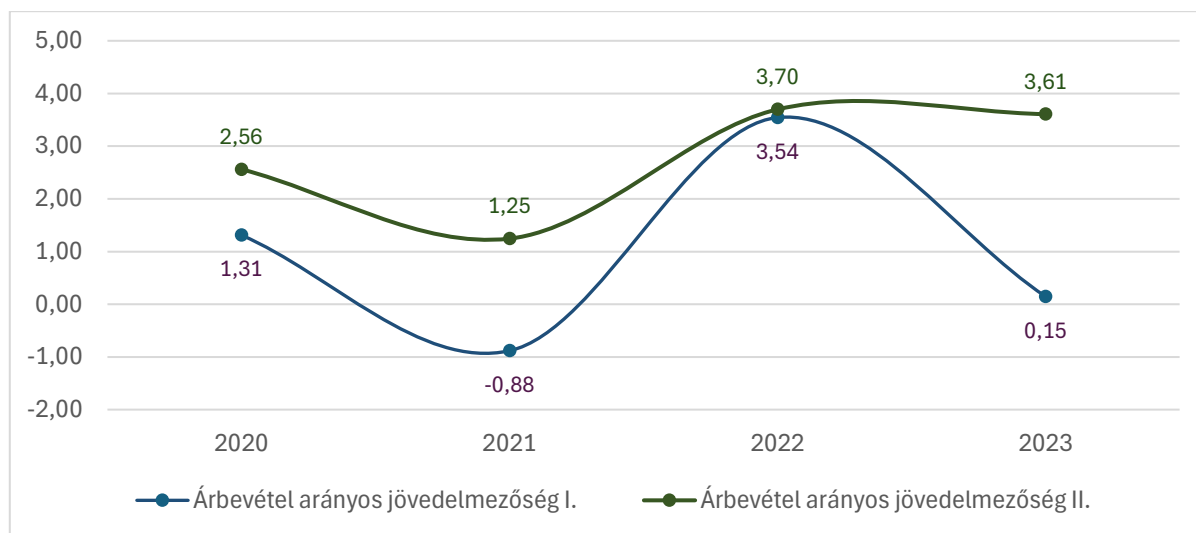
3.4.1. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók

Az árbevétel-arányos jövedelmezőség mutatói alapján a vállalat teljesítménye jelentős ingadozásokat mutatott a vizsgált időszakban. A mutató I. 2020-ban 1,31%-on állt, majd 2021-

ben negatív tartományba, -0,88%-ra csökkent, ami veszteséget jelez. 2022-ben azonban jelentős javulás következett be, 3,54%-os eredménnyel, viszont 2023-ra ez az érték újra visszaesett 0,15%-ra, ami ismét gyenge jövedelmezőséget mutat. Ez az ingadozás arra utal, hogy a vállalat jövedelmezősége nem volt stabil, és 2023-ban a nyereségessége erősen visszaesett.

9. ábra: Árbevétel arányos jövedelmezőség (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

A II. mutató jobban teljesített: 2020-ban 2,56%-on kezdett, majd 2021-ben 1,25%-ra csökkent, de 2022-re 3,70%-ra nőtt, ami a vállalat legerősebb évét jelzi. 2023-ban ugyan enyhén csökkenés történt, de 3,61%-os értékkel még mindig erős jövedelmezőséget mutat. Összességében ez a mutató jelzi, hogy bár a vállalat eredményei ingadoztak, a második jövedelmezőségi mutató alapján a cég viszonylag stabil maradt.

3.4.2. Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók

A tőkearányos jövedelmezőségi mutatók elemzése alapján (6. táblázat) a vállalat teljesítménye 2020 és 2023 között jelentős hullámzásokat mutatott. A tőkearányos adózás előtti eredmény 2020-ban 15,58%-on állt, majd 2021-ben visszaesés következett, mindössze 2,10%-ra. 2022-ben jelentős javulás történt, amikor ez az érték 29,40%-ra ugrott, ami a cég erős pénzügyi helyzetére utalt. 2023-ban viszont ez az érték ismét visszaesett 6,75%-ra, ami gyengébb jövedelmezőséget mutat az előző évhez képest.

A tőkearányos adózott eredmény (ROE) szintén kilengéseket mutatott. Míg 2020-ban 13,23%-os értéket ért el, 2021-ben -7,96%-os veszteség következett be. A vállalat 2022-ben sikeresen visszatért, és 23,69%-os eredményt ért el, de 2023-ban ismét visszaesett, mindössze 0,79%-ra. Ez alapján a vállalat tőkemegtérülése és jövedelmezősége nem volt stabil, és 2023-ban

jelentősen romlott az előző évhez képest. A jegyzett tőke arányos adózott eredmény 2022-ben csúcsosodott ki (148,70%), de 2023-ra ez is 4,97%-ra esett vissza, ami a jövedelmezőség további csökkenését jelzi.

6. Táblázat: Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

	2020	2021	2022	2023
Tőkearányos adózás előtti eredmény (%)	15,58	2,10	29,40	6,75
Tőkearányos adózott eredmény (ROE) (%)	13,23	-7,96	23,69	0,79
Tőkearányos üzemi eredmény (%)	25,84	11,23	24,73	19,35
Jegyzet tőke arányos adózott eredmény (%)	68,40	-38,10	148,70	4,97

3.4.3. Élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók

Az élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók alapján (12. táblázat) a vállalat teljesítménye ingadozó volt a 2020-2023 közötti időszakban. Az 1 főre jutó adózás előtti eredmény 2020-ban 402,83 ezer Ft-ot mutatott, 2021-ben azonban jelentősen visszaesett 50,17 ezer Ft-ra. 2022-ben a mutató újra megugrott, elérve a 790,71 ezer Ft-ot, de 2023-ra ismét csökkenés következett, 256 ezer Ft-ra. Ez a változás arra utal, hogy a vállalat egy főre jutó hatékonysága és jövedelmezősége hullámzott, és 2023-ban visszaesett az előző évi szinthez képest.

7. Táblázat: Élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

	2020	2021	2022	2023
1 főre jutó adózás előtti eredmény	402,83	50,17	790,71	256,00
1 főre jutó adózott eredmény	342,00	-190,50	637,29	29,80
Átlagos foglalkoztatottak száma (fő)	6,00	6,00	7,00	5,00

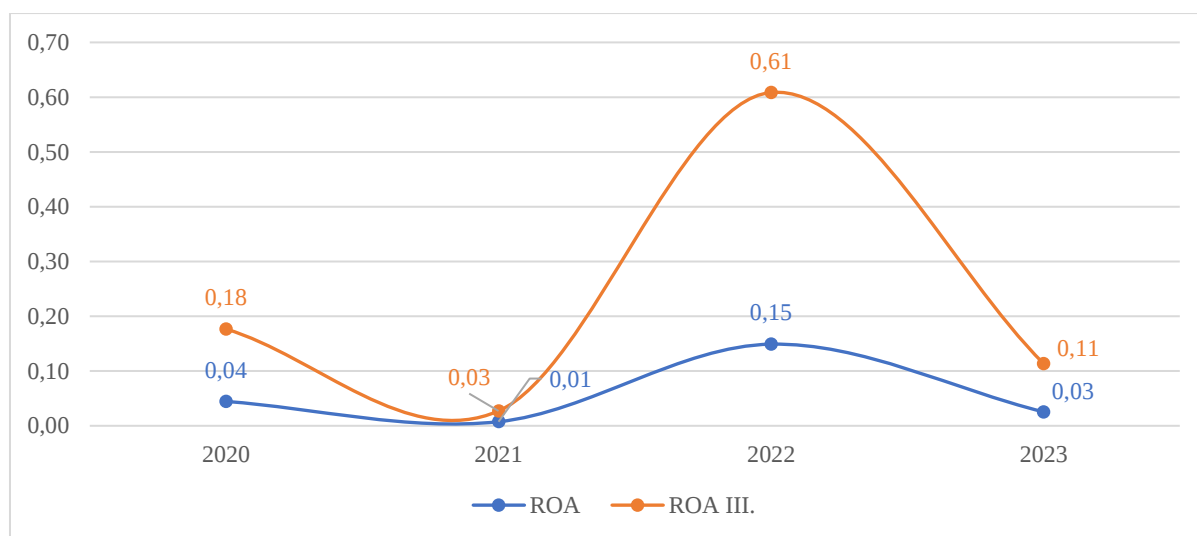
Az 1 főre jutó adózott eredmény is hasonló mintázatot követett. Míg 2020-ban 342 ezer Ft volt, 2021-ben -190,50 ezer Ft-ra esett vissza, ami veszteséget jelez. 2022-ben azonban a vállalat jelentős javulást mutatott, 637,29 ezer Ft-ra nőtt a mutató, de 2023-ra ez is 29,80 ezer Ft-ra csökkent. Az átlagos foglalkoztatottak száma is változott: 2022-ben nőtt (7 fő), majd 2023-ban 5 főre csökkent, ami a csökkenő létszámmal együtt a jövedelmezőség romlásához vezethetett. Az adatok alapján megállapítható, hogy a vállalat munkaerő-arányos teljesítménye nem volt stabil ebben az időszakban.

3.4.4. Eszközarányos jövedelmezőség

Az eszközarányos jövedelmezőségi mutatók (ROA) elemzése (**10. ábra**) azt mutatja, hogy a vállalat eszközhasználati hatékonysága 2020 és 2023 között változott. ROA mutató 2020-ban 0,04%-on állt, majd 2021-re csökkent, mindössze 0,01%-ot ért el. 2022-ben azonban egy mérsékelt javulás történt, 0,15%-ra emelkedett, jelezve a vállalat jobb eszközhasználatát. 2023-ra viszont ismét visszaesett 0,03%-ra, ami az eszközarányos jövedelmezőség romlását jelzi. Ez arra utal, hogy a vállalat kevésbé hatékonyan tudta eszközeit profitra fordítani ebben az évben.

10. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023)

(Forrás: Saját szerkesztés a vállalkozás mérlege alapján)

ROA III mutató is jelentős ingadozást mutatott. Míg 2020-ban 0,18%-on állt, 2021-ben visszaesett 0,03%-ra, majd 2022-ben 0,61%-ra ugrott. Ez a csúcserték a vállalat számára kedvező évet mutatott. 2023-ra azonban ez az érték ismét visszaesett 0,11%-ra, ami a vállalat eszközhasználatának további romlását jelzi. Az összefüggések alapján megállapítható, hogy a vállalat eszközhatékonysága 2022-ben javult, de 2023-ra ismét gyengült, ami kedvezőtlen pénzügyi helyzetre utal.

4. Következtetések és javaslatok

Következtetések

1. Jövedelmezőségi ingadozások:

ProfiTrans-Mitter Kft. 2020 és 2023 közötti időszakában a jövedelmezőségi mutatók jelentős hullámzásokat mutattak. Ez különösen a tőkearányos (ROE) és az árbevétel-arányos mutatókban érzékelhető. A COVID-19 járvány gazdasági hatásai jelentős befolyással voltak a cég teljesítményére, különösen a 2021-es évben, amikor a mutatók jelentős visszaesést mutattak. 2022-re a cég sikeresen alkalmazkodott a piaci helyzethez, javítva a jövedelmezőségét, de 2023-ban újra visszaesés tapasztalható. Ez rávilágít arra, hogy a vállalat nem tudta teljes mértékben stabilizálni a jövedelmezőségét az ingadozó gazdasági környezetben.

2. Likviditási helyzet:

A likviditási mutatók azt jelzik, hogy a cégnek rövid távú pénzügyi nehézségei lehetnek, különösen 2023-ban. A gyors és egyszerű likviditási mutatók csökkenése a készpénzállomány csökkenésével és a forgóeszközök arányának visszaesésével magyarázható. Ez azt mutatja, hogy a vállalat nem rendelkezett elegendő gyorsan likvidálható eszközzel a rövid távú kötelezettségek fedezésére, ami veszélyezteti a stabil működést.

3. Tőkeszerkezet kockázata:

A tőkeszerkezet elemzése során kiderült, hogy a vállalat magas adósságállománnyal rendelkezik, ami növeli a pénzügyi kockázatokat. Bár a saját tőke aránya enyhén javult 2022-re, a vállalat továbbra is túlzottan támaszkodik külső forrásokra. Az adósságállomány magas szintje a likviditási kihívásokkal együtt arra utal, hogy a cég pénzügyi stabilitása veszélyben van. Egy esetleges piaci válság esetén a vállalatnak komoly nehézségei lehetnek a hitel visszafizetésével.

4. Hatékonysági problémák:

Az eszközarányos (ROA) és élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók is azt mutatják, hogy a cég nem tudta optimálisan kihasználni eszközeit és munkaerőforrásait minden évben. A 2021-es év különösen gyenge teljesítményt hozott, ami a vállalat hatékonyságának csökkenésére utal. Az eszközarányos jövedelmezőség ismételt csökkenése 2023-ban is arra utal, hogy a cég nem tudott fenntartható javulást elérni a hatékonyság terén.

Javaslatok

1. Tőkeszerkezet javítása:

A vállalatnak nagyobb hangsúlyt kell helyeznie a saját tőke növelésére. Ezt a célt többféle módon is elérheti, például tőkebevonás révén, amihez új befektetők bevonása szükséges, vagy a nyereség visszatartásával. Ezzel csökkenthető a cég pénzügyi kockázata, és javítható a likviditási helyzet. Ez különösen fontos lehet a jövőbeni gazdasági bizonytalanságok kezelésében.

2. Adósságállomány csökkentése:

A magas adósságállomány kezelése érdekében szükséges a nem produktív kötelezettségek átstrukturálása. A cégnek érdemes felülvizsgálnia a hitelfelvételi stratégiáját és a hitelezési feltételeit, hogy elkerülje a túlzott eladósodást. Emellett célszerű a költségstruktúra optimalizálása, hogy a jövedelmezőség növekedése révén az adósságállomány csökkenthető legyen.

3. Likviditás javítása:

A cégnek fokozott figyelmet kell fordítania a rövid távú likviditási mutatókra, hogy elkerülje a pénzügyi nehézségeket. Az egyik lehetőség a forgóeszközök menedzsmentjének javítása, például a követelésbehajtási időszakok rövidítése és a készletek gyorsabb forgása révén. Emellett a pénzügyi tervezés során nagyobb hangsúlyt kell helyezni a likvid eszközök megfelelő szintjének fenntartására.

4. Hatékonyság növelése:

Az eszköz- és munkaerő-hatékonyság javítása érdekében szükséges a technológiai fejlesztések és innovációk bevezetése. A cégnek érdemes átvilágítania a logisztikai folyamatait, és azokat a területeket, ahol automatizálással vagy digitalizálással javítható a hatékonyság. Ezzel nemcsak a költségek csökkenthetők, de a jövedelmezőség is növelhető. A folyamatok optimalizálása hosszú távon hozzájárulhat a vállalat pénzügyi stabilitásához és versenyképességéhez.

5. Kockázatkezelési stratégiák:

A vállalatnak érdemes felülvizsgálnia a kockázatkezelési stratégiáját, különös tekintettel a piaci kitettségére és a nemzetközi tevékenységeire. Javasolt a bevételi források diverzifikálása, hogy a cég kevésbé legyen érzékeny a piaci ingadozásokra. Emellett szükséges a pénzügyi elemzések

rendszeres felülvizsgálata, hogy a menedzsment időben felismerje a problémákat és gyorsan reagálhasson rájuk.

Összességében a ProfiTrans-Mitter Kft. számára kulcsfontosságú a pénzügyi stabilitás javítása, ami a tőkeszerkezet megerősítésével, a likviditási helyzet optimalizálásával, és a működési hatékonyság növelésével érhető el. A javasolt változtatások hosszú távon hozzájárulhatnak a cég fenntarthatóságához és versenyképességéhez.

5. Összegzés

Dolgozatomban ProfiTrans-Mitter Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzésére fókuszáltam a 2020-2023 közötti időszakban. Célom annak vizsgálata volt, hogy a vállalat hogyan alkalmazkodott a gazdasági változásokhoz, különösen a Covid-19 járvány és a tulajdonosváltás következményeként. A kutatás során megvizsgáltam, hogy a vállalat pénzügyi teljesítménye és mutatói milyen mértékben ingadoztak a tulajdonosváltás és a külső gazdasági környezet hatásai miatt.

Az első része a cég alapvető bemutatásával foglalkozott, amely egy családi vállalkozásként működik szállítmányozási és expedíós szolgáltatásokkal, mind belföldön, mind nemzetközi szinten. Az elemzés kiindulópontja a tulajdonosváltás, amely a Covid-19 időszakában következett be, és jelentős átszervezésekkel járt. Az új tulajdonos, Kiss Zsolt irányításával a vállalkozás pénzügyi struktúrája és működése átalakult, ami hatással volt a vállalat likviditására és jövedelmezőségére.

A második fejezet a vállalat vagyoni helyzetének elemzésére összpontosított, különös figyelmet fordítva az eszközállomány összetételére és annak változásaira. Az eszközök arányát és szerepét elemezve világossá vált, hogy a forgóeszközök és befektetett eszközök arányának változása döntő jelentőséggel bírt a likviditási helyzet alakulásában. Míg 2020-ban és 2021-ben a forgóeszközök növekedtek, a befektetett eszközök csökkenő tendenciája figyelhető meg, ami rövid távon javította a likviditási helyzetet. 2023-ra azonban ez az irány megfordult, a befektetett eszközök aránya növekedett, jelezve, hogy a cég hosszú távú beruházásokra összpontosított.

A forrásszerkezet elemzése során világossá vált, hogy a vállalat külső forrásokra támaszkodott, ami növelte a pénzügyi kockázatokat. A saját tőke aránya csak 2022-re mutatott javulást, de a kötelezettségek aránya és a likviditási problémák 2023-ban ismét fokozódtak. Ez az elemzés arra mutatott rá, hogy a vállalat pénzügyi stabilitásának fenntartása érdekében fontos lenne a külső forrásoktól való függőség csökkentése és a tőkeszerkezet megerősítése.

A jövedelmezőségi mutatók vizsgálatával megállapítható, hogy a vállalat pénzügyi teljesítménye erősen ingadozott az elemzett időszak alatt. Az árbevétel-arányos és tőkearányos jövedelmezőségi mutatók alapján 2021-ben jelentős visszaesés mutatkozott, de 2022-ben javulás történt. 2023-ra azonban a jövedelmezőség újra csökkent, ami arra utal, hogy a cég nem tudta teljesen stabilizálni pénzügyi helyzetét a változó gazdasági környezetben.

A kutatás célja volt annak igazolása, hogy a tulajdonosváltás és a Covid-19 járvány hatásai negatívan befolyásolták a vállalat pénzügyi teljesítményét, különös tekintettel a likviditásra és jövedelmezőségre. A kutatás során megállapítható volt, hogy a cég pénzügyi mutatói valóban ingadoztak az elemzett időszakban, különösen a likviditási mutatók és a jövedelmezőségi mutatók terén.

Az elemzések során megfogalmazódott a javaslat, hogy a vállalat pénzügyi stabilitásának fenntartása érdekében fontos lenne a tőkeszerkezet megerősítése, a hatékonyság növelése és a likviditási helyzet javítása. A külső forrásoktól való függőség csökkentése, valamint a technológiai és működési hatékonyság növelése hosszú távon hozzájárulhat a vállalat versenyképességének fenntartásához. Emellett a jövedelmezőség és likviditás stabilizálása érdekében fontos lenne a pénzügyi tervezés szisztematikus felülvizsgálata, valamint a költséghatékonyabb működési modellek alkalmazása.

Összegzőképpen elmondható, hogy a dolgozat részletes elemzést nyújtott a ProfiTrans-Mitter Kft. pénzügyi teljesítményéről a 2020 és 2023 közötti időszakban, különös figyelmet fordítva a tulajdonosváltás és a Covid-19 járvány gazdasági hatásaira. A kutatás eredményei alapján javaslatokat fogalmaztam meg a pénzügyi stabilitás javítása és a hosszú távú növekedés biztosítása érdekében.

6. Irodalomjegyzék

- Balaton, K. & Hortoványi, L., 2018. *Stratégiai és üzleti tervezés*. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Baranyai, Z. és mtsai., 2013. *Gazdasági elemzés /Elméleti jegyzet*. Debrecen: Debreceni Egyetem.
- Beke, J., 2016. *Nemzetközi számvitel*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Békés, B., Halász, Z., Szabó, I. & Varga, E., 2022. *A jövedelem- és vagyoni típusú adók*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft..
- Bélyácz, I. & Pintér, É., 2023. *VÁLLALATFINANSZÍROZÁS*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Bélyácz, I., Molnárné, B. K. & Pintér, É., 2024. *Befektetéselemzés és KFI pénzügyek*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Boros, A., Juhász, P., Lantos, O. & Tátrai, T., 2013. *A közbeszerzés alapjai*. Budapest: Wolters Kluwer Kft..
- Chikán, A., 2020. *Vállalatgazdaságtan*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Grögényi, I. és mtsai., 2012. *Büntetőjogi fogalomtár*. Budapest: Wolters Kluwer Kft.
- Kardos, P. & Tóth, M., 2021. *66 számviteli eset megoldása*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft..
- Kocziszky, G. & Kardkovács, K., 2020. *A compliance szerepe a közösségi értékek és érdekek védelmében*. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Musinszki, Z., 2013. Mit mutat a mérleg? A hányadoselemzés alapjai és bukói. *Controller Info*, I. évfolyam. kötet, pp. 20-26.
- Ormos, M., 2018. *Számvitel*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Paár, D., Ambrus, R. A. & Szóka, K., 2021. *Gazdasági elemzés a beszámolók információi alapján*. 2021 szerk. Sopron: Soproni Egyetem Kiadó.

- Samuelson, P. A. & Nordhaus, W. D., 2012. *Közgazdaságtan*. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Sinkovics, A., 2012. *Költség- és pénzügyi kontrolling*. Budapest: Wolters Kluwer Kft..
- Szakács, I., 2015. *Számvitel A-tól Z-ig*. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Takács, A., 2021. *Modern vállalatértékelés*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Teece, D. J., 1984. Economic Analysis and Strategic Management. *California Management Review*, pp. 87-107.
- Vasné, B. Á., 2008. *Finanszírozás, pénzforgalom, likviditás*. Budapest: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet.
- Vecsenyi, J., 2011. *Kisvállalkozások indítása és működtetése*. Szeged: MEEXco Zrt..
- Vigvári, A., 2017. *PÉNZÜGY(RENDSZER)TAN*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Zéman, Z. & Béhm, I., 2017. *A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára*. Budapest: Akadémia Kiadó.
- Zéman, Z. & Béhm, I., 2019. *Módszertan vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérésére*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

7. Táblázatok és ábrák jegyzéke

1. Táblázat: Gazdasági elemzés fajtái.....	5
2. Táblázat: Gazdasági elemzés céljai és módszerei a gazdasági folyamat különböző szakaszaiban.....	5
3. Táblázat: A mérleg előírt tagolása „A” változat	8
4. Táblázat: Eszközállomány alakulása (ezer Ft) (2020-2023).....	24
5. Táblázat: Forrásállomány alakulása (ezer Ft) (2020-2023).....	25
6. Táblázat: Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023).....	32
7. Táblázat: Élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023).....	32
1. ábra: Az eszközök összetételének alakulása (2020-2023)	23
2. ábra: Forrásállomány alakulása (%) (2020-2023).....	25
3. ábra: Tőkeszerkezeti mutatók (2020-2023)	26
4. ábra: Tőkearányos adózott eredmény (2020-2023)	27
5. ábra: Fedezeti (I./II.) mutatók (2020-2023)	28
6. ábra: Adósságállomány mutatók (2020-2023)	29
7. ábra: Likviditás mutatók (2020-2023)	30
8. ábra: Hitelfedezeti mutató (2020-2023).....	30
9. ábra: Árbevétel arányos jövedelmezőség (2020-2023).....	31
10. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók (2020-2023).....	33
1. Képlet: Befektetett eszközök aránya	12
2. Képlet: Forgóeszközök aránya	12
3. Képlet: Tőkeellátottság.....	12
4. Képlet: Tőkefeszültség	13
5. Képlet: Tőke arányos adózott eredmény (ROE)	13
6. Képlet: Tőkemultiplikátor	13
7. Képlet: Kötelezettségek aránya	13
8. Képlet: Céltartalékok aránya	14
9. Képlet: Fedezet I. mutató	14
10. Képlet: Fedezet II. mutató	14
11. Képlet: Adósságállomány ráta	15
12. Képlet: Saját tőke aránya.....	15

13. Képlet: Adósságállomány fedezettsége	15
14. Képlet: Eladósodottság foka.....	16
15. Képlet: Likviditási ráta	16
16. Képlet: Likviditási gyorsráta	17
17. Képlet: Készpénz likviditási mutató.....	17
18. Képlet: Hitelfedezeti mutató	17
19. Képlet: Árbevétel arányos jövedelmezőség I.	18
20. Képlet: Árbevétel arányos jövedelmezőség II.	19
21. Képlet: Tőkearányos adózás előtti eredmény	19
22. Képlet: Tőkearányos adózott eredmény (ROE)	19
23. Képlet: Tőkearányos üzemi eredmény	19
24. Képlet: Jegyzett tőke arányos adózott eredmény	20
25. Képlet: 1 főre jutó adózás előtti eredmény.....	20
26. Képlet: 1 főre jutó adózott eredmény	20
27. Képlet: ROA – Eszközarányos jövedelmezőség I.	21
28. Képlet: ROA III. Eszközarányos jövedelmezőség III.	21

8. Mellékletek

Tételsor elnevezése	2020	2021	2022	2023
Eszközök (aktívák)				
A. Befektetett eszközök	28 594	19 859	14 364	27 503
I. Immateriális javak	1 593	1 230	868	868
II. Tárgyi eszközök	27 001	18 629	13 496	26 635
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0	0
B. Forgóeszközök	25 705	20 477	22 778	22 904
I. Készletek	0	0	0	0
II. Követelések	12 022	9 375	13 683	11 650
III. Értékpapírok	0	0	0	0
IV. Pénzeszközök	13 683	11 102	9 095	11 254
C. Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0	0
Eszközök (aktívák) összesen	54 299	40 336	37 142	50 407
Források (passzívák)				
D. Saját tőke	15 509	14 366	18 827	18 976
I. Jegyzett tőke	3 000	3 000	3 000	3 000
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0
III. Tőketartalék	0	0	0	0
IV. Eredménytartalék	4 857	6 909	5 766	10 227
V. Lekötött tartalék	5 600	5 600	5 600	5 600
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0
VII. Adózott eredmény	2 052	-1 143	4 461	149
E. Céltartalékok	0	0	0	0
F. Kötelezettségek	38 280	25 460	17 805	31 431
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	16 990	12 460	5 535	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	21 290	13 000	12 270	31 431
G. Passzív időbeli elhatárolások	510	510	510	0
Források (passzívák) összesen	54 299	40 336	37 142	50 407

Sorszám	Tételsor elnevezése	2020	2021	2022	2023
001.	I. Értékesítés nettó árbevétele	156 431	129 521	125 873	101 754
002.	II. Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0	0	0
003.	III. Egyéb bevételek	7 470	3 557	5 199	8 917
004.	IV. Anyagjellegű ráfordítások	122 486	95 456	92 828	74 016
005.	V. Személyi jellegű ráfordítások	29 358	26 066	26 992	28 127
006.	VI. Értékcsökkenési leírás	5 474	6 507	6 062	982
007.	VII. Egyéb ráfordítások	2 576	3 436	535	3 875
008.	A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	4 007	1 613	4 655	3 671
009.	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	2 962	1 378	3 893	802
010.	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	4 552	2 690	3 013	3 193
011.	B. Pénzügyi műveletek eredménye	-1 590	-1 312	880	-2 391
012.	C. Adózás előtti eredmény	2 417	301	5 535	1 280
013.	X. Adófizetési kötelezettség	365	1 444	1 074	1 131
014.	D. Adózott eredmény	2 052	-1 143	4 461	149

NYILATKOZAT

Vágó Bálint (hallgató Neptun azonosítója: JAQZ0B) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Gödöllő év október hó 26 nap
2024.

Dr. Szőke Brigitta
MATE VFGI
belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió⁴ nyilvános hozzáféréseiről és eredetiségéről

A hallgató neve: Vágó Bálint
A Hallgató Neptun kódja: JAQZ0B
A dolgozat címe: ProfiTrans-Mitter Kft. vagyoni és pénzügyi
jövedelmezőségi helyzetének elemzése
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

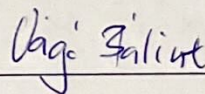
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumába. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumában.

Kelt: Budapest, 2024 év október hó 28 nap

Vágó Bálint
JAQZ0B
Hallgató aláírása